Waldemar Izdebski Aneta Seremet

PRAKTYCZNE ASPEKTY INFRASTRUKTURY DANYCH PRZESTRZENNYCH W POLSCE

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

50 521 521

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

0

Praktyczne aspekty Infrastruktury Danych Przestrzennych w Polsce

Główny Urząd Geodezji i Kartografii ul. Wspólna 2, 00-926 Warszawa

Copyright © Główny Urząd Geodezji i Kartografii

Wydanie 1 Nakład: 4500 egz., objętość: 7,3 ark. wyd., 6,2 ark. druk.

ISBN 978-83-254-2583-8

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Wprowadzenie

Dane przestrzenne towarzyszą wielu dziedzinom aktywności człowieka, a obecnie ich znaczenie dynamicznie wzrasta, do czego szczególnie przyczynia się łatwości ich pozyskiwania i przetwarzania. W dużej mierze jest to skutkiem ogólnego rozwoju technologii informacyjnych, a w szczególności rozwoju i popularyzacji urządzeń mobilnych (tablety i smartfony), które z jednej strony mogą prezentować na swoich ekranach informację przestrzenną z wbudowanych baz danych lub dostępnych usług sieciowych, a z drugiej strony zaś (na ich tle) – pokazywać aktualne położenie użytkownika, wyznaczone dzięki wbudowanemu odbiornikowi GNSS.

Współrzędne geograficzne, widziane dotychczas raczej w aspekcie teoretycznym, dzięki łatwości wyznaczania przez powszechnie dostępne urządzenia pomiarowe (GNSS), uzyskują dzisiaj bardzo istotne znaczenie praktyczne. Połączenie urządzeń pomiarowych (wyznaczających pozycje) z komputerem, a więc możliwościami przetwarzania danych, poskutkowało powstaniem i rozpowszechnieniem różnorodnych urządzeń nawigacyjnych, pozwalających na bieżące monitorowanie położenia użytkownika i wskazywanie mu drogi dotarcia do punktu docelowego (nawigacja satelitarna).

Istotne znaczenie dla wzrostu roli danych przestrzennych ma również praktyczne uświadomienie korzyści uzyskiwanych z przedstawienia rzeczywistości odpowiednimi zbiorami danych i wykorzystania tych zbiorów do zarządzania otaczającą nas rzeczywistością. We wszystkich tych działaniach kluczowe znaczenie ma zbudowanie jak najwierniejszego modelu rzeczywistości (w postaci baz danych systemów informacji przestrzennej), który jest niezbędny do sprawnego oddziaływania na podległą przestrzeń w różnych procesach projektowych i decyzyjnych. Należy przy tym pamiętać, że model będzie wierny tylko wtedy, niezależnie od swojej pierwotnej konstrukcji, jeśli będzie aktualny, a więc będą przewidziane, i przede wszystkim realizowane, procesy aktualizacji zgromadzonych danych.

Dokument, który dajemy Państwu do dyspozycji przedstawia opis podstawowych danych i usług sieciowych oferowanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii, które są dedykowane do wykorzystania we wszelkich systemach informatycznych zarówno w administracji jak i w zastosowaniach komercyjnych, a także doskonale wspomagają funkcjonowanie oprogramowaniu desktopowego dedykowanego do przetwarzania danych przestrzennych jak np. QGIS.

> Waldemar Izdebski 14 października 2020 r.

Spis treści

1.	Charakterystyka danych przestrzennych	9
2.	Dane przestrzenne w Polsce	. 17
2.1.	Udostępnianie danych PZGiK	. 20
3.	Infrastruktura danych przestrzennych	. 27
4.	Najważniejsze usługi danych przestrzennych w Polsce	. 31
4.1	Usługi dostępu do danych ewidencji gruntów i budynków	. 31
4.1.1	Usługa KIEG	. 32
4.1.2	Usługa ULDK	. 34
4.2	Usługi dostępu do danych uzbrojenia terenu	. 37
4.3	Usługi dostępu do danych planów zagospodarowania przestrzennego	. 39
4.4	Usługi dostępu do danych adresowych	. 40
4.4.1	Prezentacja danych adresowych	. 40
4.4.2	Wyszukiwanie danych adresowych	. 41
4.5	Usługi dostępu do podkładowej mapy topograficznej	. 44
4.6	Usługi dostępu do cyfrowej ortofotomapy	. 45
4.6.1	Ortofotomapa standardowa	. 46
4.6.2	Ortofotomapa o wysokiej rozdzielczości	. 47
4.7	Usługi dostępu do danych wysokościowych	. 48
4.7.1	Usługi wizualizacji ukształtowania terenu	. 49
4.7.2	Usługa dostępu do wysokości punktu	. 49
4.7.2.1	Zapytanie o wysokość pojedynczego punktu	. 50
4.7.2.2	Zapytanie o wysokości wielu punktów	. 51
4.7.2.3	Zapytanie o ekstremalne wysokości w obszarze	. 51
4.7.3	Zapytanie o objętość mas ziemnych w obszarze	. 52
4.8	Usługi dostępu do danych specjalistycznych	. 53
4.8.1	Kilometraż dróg	. 53
4.8.2	Prezentacja graficzna	. 53
4.8.3	Wyszukiwanie (lokalizacja) kilometrażu	. 54
4.8.4	Przejazdy kolejowe	. 55
4.8.4.1	Prezentacja graficzna	. 55
4.8.4.2	Wyszukiwanie przejazdów kolejowych	. 56
5.	Serwis geoportal.gov.pl	. 59
5.1	Główny serwis mapowy geoportalu	. 60
5.1.1	Sterowanie widokiem mapy	. 62
5.1.2	Funkcje wyszukiwania	. 65

5.1.2.1	Wyszukiwanie ogólne	. 65
5.1.2.2	Wyszukiwanie adresów	. 66
5.1.2.3	Wyszukiwanie działek	. 68
5.1.2.4	Wyszukiwanie na podstawie współrzędnych	. 69
5.1.2.5	Wyszukiwanie słupków kilometrowych drogi	. 71
5.1.2.6	Wyszukiwanie sekcji map	. 72
5.1.2.7	Wyszukiwanie przejazdów kolejowych	. 73
5.1.2.8	Wyszukiwanie metadanych	. 73
5.1.2.9	Wyszukiwanie arkuszy ortofotomapy	. 74
5.1.3	Porównywania danych	. 75
5.2	Dedykowane wywołanie głównego serwisu mapowego	. 76
5.3	Geoportal 3d	. 79
6.	Ćwiczenia praktyczne z wykorzystania serwisu www.geoportal.gov.pl	. 83
6.1	Przygotowanie linku do widoku mapy	. 83
6.2	Zbadanie otoczenia działki pod inwestycję	. 84
6.3	Przygotowanie wydruku fragmentu mapy	. 85
6.4	Lokalizacja nieruchomości na podstawie numeru księgi wieczystej	. 87
6.5	Sprawdzenie wpisu w księdze wieczystej	. 89
6.6	Sprawdzenie ustaleń MPZP dla podanej nieruchomości	. 93
6.7	Analiza zacienienia	. 95
6.8	Analiza zmian w użytkowaniu terenu	. 96
6.9	Zadania sprawdzające wiedzę praktyczną z geoportalu	. 97
7.	Wykorzystanie danych i usług GUGiK w oprogramowaniu QGIS	101
7.1	Ćwiczenia praktyczne	104
7.1.1	Wczytanie danych wektorowych i ich symbolizacja	104
7.1.2	Modyfikacja istniejących danych i tworzenie nowej warstwy z danymi	106
7.1.3	Projekt z prezentacją danych z usługi KIEG i KIUT	109
7.1.4	Wtyczki w QGIS	114
7.1.5	Baza krajowych usług WMS	115
7.1.6	Wyszukiwanie działki – wtyczka ULDK	117
7.1.7	Wyznaczanie wysokości - wtyczka NMT	119
7.1.8	Generowanie profilu podłużnego dla wstępnego projektu drogi	120
7.2	Bezpośrednie wykorzystanie danych z NMT/NMPT	121
7.3	Zadania sprawdzające wiedzę praktyczną z QGIS	123
8.	Literatura	127

1. Charakterystyka danych przestrzennych

Dane przestrzenne opisują obiekty świata rzeczywistego określając ich lokalizację oraz kształt i tworzą w ten sposób model, który wykorzystywany jest do zobrazowania otaczającej nas rzeczywistości. W większości przypadków rzeczywistość odwzorowujemy danymi geometrycznymi w dwóch wymiarach. W najprostszy sposób geometria takich obiektów może być reprezentowana przez **punkt** (np. reprezentacja drzewa), **linię łamaną** (np. reprezentacja ogrodzenia) lub **wielokąt** (np. reprezentujący budynek).

Rysunek 1. Odwzorowania rzeczywistości przy pomocy prostych tworów geometrycznych

Reprezentacja rzeczywistości przy pomocy wymienionych podstawowych tworów geometrycznych takich jak punkt, linia i poligon nie wyczerpuje wszystkich przypadków, z którymi mamy do czynienia. W związku z tym stosuje się rozszerzony model obiektów obejmujący dodatkowo obiekty: wielopunktowe, wieloliniowe i wielopoligonowe czy przy innym nazewnictwie: multipunkty, multilinie i multipoligony (rys. 2).

Punkt (ang. <i>Point</i>)	0	Multipunkt (ang. <i>Multipoint</i>)	0 0 0 0 0 0
Linia (ang. <i>Line</i>)		Multilinia (ang. <i>Multiline</i>)	اـــرا /ــر
Poligon (ang. <i>Polygon</i>		Multipoligon (ang. <i>Multipolygon</i>)	

Rysunek 2. Twory geometryczne służące od odwzorowania rzeczywistości

W prowadzonych bazach danych przestrzennych odwzorowywane są takie obiekty, których obecność jest niezbędna, aby tworzone odwzorowanie mogło funkcjonować, jako najlepszy model rzeczywistości. Aby zrealizować powyższe założenie, dla wielu obiektów nie wystarcza sama lokalizacja przestrzenna, a konieczne jest jeszcze pozyskiwanie i przechowywanie informacji dodatkowych, zapisywanych w związanych z nimi rejestrach (przeważnie umocowanych prawnie) np.: ewidencja gruntów i budynków czy numeracja adresowa. Przepisy określają nie tylko zakres gromadzonej treści, ale również procedury postępowania związane z inwentaryzowaniem takich obiektów, jak i bieżącym aktualizowaniem związanych z nimi informacji.

Wspólną cechą obiektów przestrzennych jest to, że dają się zlokalizować w przestrzeni. Tak więc, mimo odrębnych przepisów dotyczących prowadzenia poszczególnych rejestrów, pew-

ne jest, że wszystkie dane przestrzenne z różnych źródeł można ze sobą łączyć, aby uzyskać potrzebne zestawienie danych w wybranym fragmencie przestrzeni.

Rysunek 3. Wiele informacji obiektach z rzeczywistości jest zapisywane w urzędowych bazach danych

Rozwój cywilizacyjny sprawił, że dane przestrzenne mają coraz większe znaczenia dla funkcjonowania człowieka. Jedną z głównych przyczyny wzrostu znaczenia danych przestrzennych jest niewątpliwie postęp związany z ułatwieniem ich pozyskiwania i przetwarzania. W szczególności duże znaczenie ma rozwój i popularyzacja urządzeń mobilnych (tablety i smartfony), które z jednej strony prezentują na swoich ekranach informację przestrzenną w postaci map, a z drugiej strony na ich tle pokazują aktualne położenie użytkownika, wyznaczone dzięki wbudowanemu odbiornikowi GNSS¹.

Rysunek 4. Przykłady prezentacja danych przestrzennych na urządzeniach mobilnych

Prezentowane w smartfonach mapy generowane są na podstawie baz danych przestrzennych wbudowanych w urządzeniach, ale coraz częściej także na podstawie usług sieciowych serwujących dane przestrzenne w postaci gotowych map. Adekwatnym przykładem będzie tu najpopularniejszy serwis mapowy <u>Google Maps</u>, który na komputerze użytkownika może przedstawić mapę dowolnego obszaru świata, pobierając online potrzebny fragment mapy z odpowiedniego serwera, zamiast gromadzić fizycznie zasoby na urządzeniu.

¹ GNSS – Global Navigation Satellite Systems – pojęcie obejmuje ogólnie wszystkie systemy satelitarne służące do wyznaczania pozycji, a więc GPS, GLONAS, Gallileo, BeiDu i inne. Często w potocznych sformułowaniach używa się skrótu GPS, ale rozumiemy go jako GNSS.

Rysunek 5. Wizualizacja danych w serwisie Google Maps

Oczywiście komputer musi posiadać dostęp do Internetu, bo bez tego korzystanie z usług sieciowych jest niemożliwe.

Możliwość przestrzennego zlokalizowania się użytkownika jest bardzo pomocna przy identyfikacji obiektów terenowych oraz przemieszczaniu się z miejsca do miejsca. Jeśli wyposażyć użytkownika w urządzenie GNSS, które cyklicznie będzie przekazywało do bazy jego pozycję w postaci współrzędnych (φ , λ), to stworzymy wtedy system monitoringu pojazdów lub ludzi i będziemy mogli nimi efektywniej zarządzać, gdyż na ekranie komputera będzie widoczna ich aktualna pozycja, co sprawi, że dyspozycje będzie można kierować do najwłaściwszych lokalizacyjnie jednostek.

Rysunek 6. Zasady działania systemu monitoringu

Jednym z powszechnie dostępnych serwisów z monitoringiem obiektów jest serwis <u>www.flightradar24.com</u>, w którym można na bieżąco śledzić ruch lotniczy na całym świecie, a w szczególności śledzić wybrany numer lotu (rys. 7).

Rysunek 7. Serwis www.flightradar24.com

Dane przestrzenne gromadzą w swoich rejestrach instytucje centralne oraz jednostki samorządowe wszystkich szczebli. Podstawą prowadzenia rejestrów są obowiązujące przepisy prawa, które na ogół oprócz obowiązku prowadzenia poszczególnych rejestrów, nakładają na prowadzącego także obowiązek udostępniania gromadzonych danych.

Na zagadnienie udostępniania danych należy patrzeć zawsze w sposób adekwatny do możliwości technologicznych. O ile w tradycyjnym modelu (już raczej historycznym) wykorzystania udostępnionych danych (rys. 8), aby doprowadzić do ich wyświetlenia na swoim komputerze należało:

- uzyskać dane od ich dysponenta na nośniku,
- · zaimportować dane do swojego oprogramowania,
- przedstawić graficznie razem ze swoimi danymi.

Rysunek 8. Ilustracja prezentacji danych udostępnionych tradycyjnie

Współczesne technologie udostępniania danych oparte są na usługach sieciowych, co w uproszczeniu oznacza pobieranie danych w locie, bezpośrednio od ich dysponentów (przez Internet) w obszarze przestrzeni, w którym ich potrzebujemy. W przypadku, kiedy potrzebujemy danych jedynie do prezentacji, zupełnie wystarczające są usługi przeglądania danych takiej jak: **WMS** czy **WMTS**, które dostarczają gotowych zobrazowań graficznych (map) do wyświetlania na komputerze użytkownika (rys. 9).

Rysunek 9. Ilustracja prezentacji danych udostępnionych w postaci usług sieciowych

Wszystkie dostępne w kraju dane przestrzenne i związane z nimi usługi sieciowe pozwalające na komfortowe korzystanie z danych, tworzą tzw. **infrastrukturę danych przestrzennych**². Pojęcie infrastruktura jest w tym miejscu jak najbardziej uzasadnione i analogiczne do powszechnie przyjętych pojęć jak infrastruktura drogowa, kolejowa czy telekomunikacyjna.

W dalszej części przedstawiono podstawowe informacje o danych składających się na naszą infrastrukturę danych przestrzennych oraz możliwościach jej wykorzystania w różnych obszarach administracji oraz jako elementu niezbędnego do funkcjonowania nowoczesnego społeczeństwa.

² Od wielu lat infrastruktura danych przestrzennych (ang. *Spatial Data Infrastructure SDI*) jest utrwalana w systemach prawnych wielu państw. W naszym kraju taka regulacja została wprowadzona w 2010 roku przez wprowadzenie ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej.

2. Dane przestrzenne w Polsce

Dane przestrzenne w Polsce gromadzi w swoich rejestrach wiele instytucji centralnych oraz jednostek samorządowych wszystkich szczebli. Prowadzenie takich zbiorów danych uregulowane jest na ogół przepisami prawa i takie dane nazywane są wtedy danymi o charakterze urzędowym. Największe zasoby danych przestrzennych zgromadzone są w Państwowym Zasobie Geodezyjnym i Kartograficznym (**PZGiK**), który zdefiniowany jest w ustawie *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, jako:

Zbiory danych prowadzone na podstawie ustawy przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, utworzone na podstawie tych zbiorów danych opracowania kartograficzne, rejestry, wykazy i zestawienia, dokumentację zawierającą wyniki prac geodezyjnych lub prac kartograficznych lub dokumenty utworzone w wyniku tych prac, a także zobrazowania lotnicze i satelitarne (art. 2 pkt 10).

Innymi słowy, w bardziej szczegółowym zapisie, Państwowy Zasób Geodezyjny i Kartograficzny to:

- a) zbiory danych prowadzone na podstawie ustawy;
- b) wszelkie opracowania (rejestry, wykazy, zestawienia) wytworzone na podstawie prowadzonych zbiorów danych (z pkt a);
- c) wszelka dokumentacja zawierającą wyniki prac geodezyjnych lub kartograficznych;
- d) dokumenty wytworzone w wyniku tych prac;
- e) zobrazowania lotnicze i satelitarne.

Na podstawie zapisów ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (art. 40 ust. 1), zadaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego jest służba gospodarce narodowej, obronności państwa, ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, nauce, kulturze, ochronie przyrody i potrzebom obywateli.

Prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego należy do:

- 1) Głównego Geodety Kraju w zakresie centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego;
- marszałków województw –w zakresie wojewódzkich zasobów geodezyjnych i kartograficznych;
- 3) starostów –w zakresie powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych.

Dane geodezyjne zgromadzone w PZGiK są także podstawą (referencją) dla wielu państwowych rejestrów, których obiekty lokalizowane są na podstawie danych geodezyjnych np. działek ewidencyjnych czy punktów adresowych. Tak więc można powiedzieć, że PZGiK jest nie tylko największym zasobem danych przestrzennych, ale także zasobem najważniejszym, co schematycznie przedstawiono na rys. 10.

Rysunek 10. Dane PZGiK w infrastrukturze danych przestrzennych

O ile dane PZGiK mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania infrastruktury danych przestrzennych, chociażby ze względu na wspomnianą referencyjność, to istotne są w niej także inne dane dotyczące np. geologii, hydrografii, ochrony środowiska czy sieci komunikacyjnych. Generalnie ważność danych jest inna dla różnych grup użytkowników i dlatego nie będziemy tutaj kategoryzować danych pod względem ich ważności. Ważne jest, że wszystkie dane tworzą infrastrukturę danych przestrzennych, a ta jest z kolei elementem infrastruktury informacyjnej państwa i wspiera budowę społeczeństwa informacyjnego.

Rysunek 11. Ilustracja roli PZGiK w infrastrukturze informacyjnej państwa

Najistotniejszym elementem PZGiK są bazy danych wymienione w art. 4 ust. 1a ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* i przedstawione w tabeli 1, które tworzone są dla obszaru całego kraju i prowadzone w systemach teleinformatycznych.

BDOO	• Baza Danych Obiektów Ogólnogeograficznych		
ORTO/NMT	 Baza danych zobrazowań lotniczych i satelitarnych oraz ortofotomapy i numerycznego modelu terenu 		
BDPOG	• Baza Danych Podstawowych Osnów Geodezyjnych		
PRNG	Państwowy Rejestr Nazw Geograficznych		
PRG	• Państwowy Rejestr Granic		
BDOT10k	• Baza Danych Obiektów Topograficznych 10 000		
EGiB	• Ewiencja Gruntów i Budynków		
GESUT	• Geodezyjna Ewidencja Sieci Uzbrojenia Terenu		
BDOT500	• Baza Danych Obiektów Tpoograficznych 1:500		
BDSOG	• Baza Danych Szczegółowych Osnów Geodezyjnych		
RCiWN	• Rejestr Cen i Wartości Nieruchomości		
EMUiA	 Ewidencja miejscowości ulic i adresów (Numeracja porządkowa) 		

Bazy wymienione w tabeli 1, prowadzone są na 3 szczeblach, tj. centralnym, wojewódzkim i powiatowym. Przypisanie baz danych do poszczególnych szczebli administracji rządowej i samorządowej przedstawiono na rys. 12.

Rysunek 12. Ilustracja struktury państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Jak pokazuje powyższy schemat, numeracja adresowa, zwana obecnie *Ewidencją miejscowości, ulic i adresów*, prowadzona przez Wójtów/Burmistrzów/Prezydentów nie jest wprost elementem PZGiK, ale już integrowanaw na poziomie kraju baza PRG, w której adresy są jednym z obiektów składowych jest z mocy prawa elementem PZGiK prowadzonym przez Głównego Geodetę Kraju (art. 7a ust. 1 pkt 6).

Wyjaśnienia wymaga także umieszczona na schemacie baza Z-BDOT10k, której tworzenie, prowadzenie i udostępnianie przewiduje (art. 7a ust. 1 pkt 14) na podstawie baz prowadzonych przez Marszałków Województw, a zdefiniowanych w (art. 4 ust. 1a pkt 8).

2.1. Udostępnianie danych PZGiK

Na podstawie art. 40a ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, materiały państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, co do zasady <u>udostępnia się odpłatnie</u>. Ostatnia nowelizacja ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne wprowadziła jednak w tym zakresie zapisy zwalniające z pobierania opłat za udostępnianie, wielu zbiorów danych (art. 40a ust. 2 pkt 1), czyniąc te dane tzw. danymi "uwolnionymi", czyli dostępnymi bezpłatnie dla dowolnego wykorzystania. Uwolnienie danych dotyczy zbiorów prowadzonych na wszystkich trzech szczeblach państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i obejmuje odpowiednio:

- 1) Na poziomie centralnym:
 - a) dane państwowego rejestru granic,
 - b) bazę danych obiektów ogólnogeograficznych,
 - c) dane państwowego rejestru nazw geograficznych,
 - d) dane numerycznego modelu terenu,
 - e) ortofotomapy,
 - f) dane dotyczące podstawowych osnów geodezyjnych,
 - g) zintegrowane bazy danych obiektów topograficznych.
- 2) Na poziomie wojewódzkim:
 - a) bazy danych obiektów topograficznych.
- 3) Na poziomie powiatowym:
 - a) dane dotyczące szczegółowych osnów geodezyjnych,
 - b) dane geometryczne działek z podstawowymi atrybutami opisowymi,
 - c) dane geometryczne budynków z podstawowymi atrybutami opisowymi.

Jako podstawową formą udostępniania uwolnionych danych przyjęto możliwość pobierania ich w serwisie <u>www.geoportal.gov.pl</u>. Służy do tego celu sekcja "**Dane do pobrania**", w której widoczne są rożne warstwy umożliwiające pobieranie udostępnionych danych (rys. 13).

Rysunek 13. Dostęp do pobierania danych z wykorzystaniem serwisu www.geoportal.gov.pl

Aby pobrać dane należy włączyć odpowiednią warstwę informacyjną, a następnie kliknąć w obszarze zainteresowania.

W większości przypadków dane udostępniane są w obszarach określonych sekcjami map zdefiniowanych w układzie 1992, ale są też dane udostępniane w granicach administracyjnych powiatów jak np. BDOT10k czy osnowa geodezyjna.

Rysunek 14. Ilustracja pobierania ortofotomapy w cięciu arkuszowym

Rysunek 15. Ilustracja pobierania bazy BDOT10k w paczkach powiatowych

Podjęte działania związane z bezpłatnym udostępnianiem danych przyniosły już znaczne ułatwienia w dostępnie do tych danych, ale także korzyści pośrednie dla całej gospodarki i administracji. Wynika to z łatwego dostępu i możliwości masowego wykorzystania danych przestrzennych, co powinno przełożyć się na rozwój technologiczny i podniesienie kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Sprzedaż danych przynosiła niewielkie przychody, które znacznie przewyższały koszty niezbędne do obsługi procesu sprzedaży i zarządzania danymi. Oprócz kwestii finansowych, niezwykle istotnym efektem uwolnienia danych są także korzyści niematerialne: zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw sektora prywatnego, spełnienie oczekiwań społeczeństwa w zakresie uwolnienia danych pozyskiwanych ze środków publicznych, czy też zwiększenie roli prac naukowo-badawczych realizowanych przez sektor edukacyjny i prowadzonych z wykorzystaniem danych przestrzennych.

Średnio dziennie pobieranych jest ok. 3 TB danych, a najwięcej danych jak dotychczas pobrano w dniu 7 października 2020 r. tj. ponad 20 TB. Ogólnie, od chwili uwolnienia, pobrano już ponad 200 TB danych.

Rysunek 16. Statystyki pobierania danych za okres od 13 września 2020 r. do 11 października 2020 r.

W stosunku do danych, które są udostępniane odpłatnie są także wyjątki, dające uprawnienia do bezpłatnego pobierania dowolnych danych z PZGiK. Zdefiniowane są w art. 40a ust. 2 pkt 2 i dotyczą udostępniania zbiorów w postaci elektronicznej:

- a) w celach edukacyjnych,
- b) w celu prowadzenia badań naukowych oraz prac rozwojowych,
- c) w celu realizacji ustawowych zadań w zakresie ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego – służbom specjalnym.

Bezpłatnie udostępniane są także dane na podstawie art. 40a ust. 2 pkt 3, 4 i 5 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne i dotyczą:

- udostępniania wykonawcom prac geodezyjnych lub prac kartograficznych materiałów zasobu – w przypadku prac geodezyjnych lub prac kartograficznych wykonywanych w celu realizacji określonych w ustawie zadań organów administracji geodezyjnej i kartograficznej lub Głównego Geodety Kraju, po podpisaniu umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego obejmującego takie prace;
- 2) udostępniania danych na podstawie:
 - a) art. 12 ust. 1 i 2, art. 14 ust. 1, art. 15 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej,
 - b) art. 15 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- pierwsze udostępnienie podmiotowi władającemu siecią uzbrojenia terenu zbiorów danych powiatowej bazy GESUT, dotyczących sieci uzbrojenia terenu znajdującej się we władaniu tego podmiotu, po otrzymaniu przez starostę od tego podmiotu opinii, o której mowa w art. 28e ust. 1 pkt 1.

W pozostałych przypadkach dane z PZGiK są udostępniane odpłatnie. Udostępnianie odpłatne wymaga złożenia wniosku do odpowiedniego organu tj. GGK, marszałka lub starosty, a następnie po dokonaniu odpowiedniej opłaty uzyskamy wnioskowane dane. Aby ułatwić dostęp do danych PZGiK wiele z wymienionych organów udostępnia swoje portale internetowe z możliwością zakupu danych online. Jednym z takich portali jest portal PZGiK prowadzony przez Głównego Geodetę Kraju, w którym można kupować dane z Centralnego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego (takie, które jeszcze nie zostały uwolnione, np. mapy topograficzne, zdjęcia lotnicze). Link do portalu znajduje się na stronie www.geoportal.gov.pl (rys. 17) oraz www.gugik.gov.pl.

Rysunek 17. Link do portalu PZGiK ze strony www.geoportal.gov.pl

W przypadku niektórych danych, mimo ich odpłatności, udaje się także integrować ich dystrybucje na poziomie krajowym, jak przedstawiono to na poniższym rysunku w stosunku do danych rejestru cen nieruchomości.

Rysunek 18. Dane rejestru cen nieruchomości dostępne do zakupu w serwisie www.geoportal.gov.pl

3. Infrastruktura danych przestrzennych

Wszystkie dostępne w kraju dane przestrzenne i związane z nimi usługi sieciowe, pozwalające na wygodne korzystanie z danych, w powiązaniu z obowiązującymi regulacjami prawnymi (otoczeniem prawnym) tworzą infrastrukturę danych przestrzennych, co schematycznie przedstawiono na rys. 19.

Rysunek 19. Elementy infrastruktura danych przestrzennych

Infrastruktura danych przestrzennych jest bardzo istotnym elementem infrastruktury informacyjnej państwa, gdyż istotnie ułatwia zarządzanie i jednocześnie wspiera budowę społeczeństwa informacyjnego.

Rysunek 20. Miejsce infrastruktury danych przestrzennych w infrastrukturze informacyjnej państwa

Większość usług w infrastrukturze danych przestrzennych może być bezpośrednio wykorzystywanych przez użytkowników w swoim oprogramowaniu. Dotyczy to jednak głównie użytkowników zaawansowanych, bo samodzielne i bezpośrednie korzystanie z usług sieciowych wymaga zaawansowanej wiedzy informatycznej. Dla innych użytkowników, aby wygodnie korzystało się im z infrastruktury danych przestrzennych, powstają portale mapowe (tzw. geoportale), które są konfigurowane (dostosowywane) na potrzeby standardowego (typowego) użytkownika lub z myślą o użytkownikach specjalistycznych (rys. 21).

Rysunek 21. Portale mapowe, a infrastruktura danych przestrzennych

Jednym z najistotniejszych portali mapowych pod tym względem w Polsce jest portal www.geoportal.gov.pl, który integruje dane z różnych źródeł i jest podstawowym portalem mapowym krajowej infrastruktury danych przestrzennych. Szerzej serwis ten został opisany w kolejnych rozdziałach, a typowy obraz uzyskiwany po uruchomieniu portalu przedstawiono na rys. 22.

Rysunek 22. Portal www.geoportal.gov.pl

4. Najważniejsze usługi danych przestrzennych w Polsce

Z danych PZGiK gromadzonych na różnych poziomach administracji udostępniane są usługi sieciowe, które w znaczący sposób ułatwiają korzystanie z tych danych.

Rysunek 23. Usługi danych przestrzennych

W niniejszym rozdziale opiszemy najważniejsze z usług dostępnych w ramach infrastruktury danych przestrzennych i przeznaczonych do powszechnego wykorzystania w systemach informatycznych państwa jak i systemach komercyjnych.

4.1. Usługi dostępu do danych ewidencji gruntów i budynków

W drugie połowie 2018 r. GUGiK podjął działania zmierzające do publikacji danych ewidencji gruntów i budynków bezpośrednio z zasobów powiatowych. W przedsięwzięciu chodziło o zapewnienie powszechnie dostępnych usług sieciowych, które umożliwią wykorzystanie danych ewidencji gruntów i budynków w systemach informatycznych państwa oraz systemach tworzonych przez firmy komercyjne. Przedmiotowe usługi to:

- KIEG (<u>Krajowa Integracja Ewidencji Gruntów</u>) usługa WMS zapewniająca możliwość wygenerowania mapy ewidencji gruntów i budynków dla dowolnego obszaru kraju.
- ULDK (<u>Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych</u>) usługa do lokalizacji działek ewidencyjnych. Umożliwia lokalizację przestrzenną działki ewidencyjnej wskazanej przez jej identyfikator, nazwę obrębu i numeru działki lub na podstawie współrzędnych X,Y dowolnego punktu leżącego w jej wnętrzu.

Wszystkie szczegóły techniczne związane z usługami znajdują się na stronach internetowych tych usług tj.:

- <u>https://integracja.gugik.gov.pl/cgi-bin/KrajowaIntegracjaEwidencjiGruntow</u>
- <u>https://uldk.gugik.gov.pl</u>

4.1.1. Usługa KIEG

Usługa KIEG jest usługą <u>WMS</u> (Web Map Service) zgodną ze standardem OGC, która może być wykorzystana w dowolnym oprogramowaniu będącym klientem WMS. Usługa zapewniająca możliwość wygenerowania mapy ewidencji gruntów i budynków dla dowolnego obszaru kraju, a jej istotą jest możliwość pobierania informacji z jednego z 380 serwerów powiatowych. Poniżej na schemacie (rys. 24) przedstawiono ideę funkcjonowania usługi KIEG.

Rysunek 24. Schemat funkcjonowania usługi KIEG

Działania przedstawione na powyższym schemacie można opisać następującą sekwencją czynności, jakie są wykonywane przy korzystaniu z usługi KIEG:

- użytkownik operuje tylko jednym adresem zbiorczej usługi WMS (tj.: <u>https://integracja.gugik.gov.pl/cgi-bin/KrajowaIntegracjaEwidencjiGruntow</u>) i nie musi pamiętać adresów poszczególnych usług powiatowych,
- użytkownik usługi zbiorczej wysyła do niej żądanie wygenerowania mapy na przeglądanym terenie, w oczekiwanej przez siebie konfiguracji warstw informacyjnych,
- usługa zbiorcza na podstawie posiadanego rejestru informacji o usługach powiatowych, kieruje zapytania do odpowiednich usług, będących w obszarze zainteresowania użytkownika, które generują obraz danych (mapy) z poszczególnych powiatów,
- po otrzymaniu wszystkich odpowiedzi z powiatów (jednego lub wielu) generowany jest łączny obraz danych dla zapytania (mapa), która jest zwracana użytkownikowi w postaci odpowiedniego pliku graficznego.

Rysunek 25. Przykładowy fragment mapy zwracanej przez usługę KIEG

Przykładowe zapytanie przy pomocy, którego wygenerowany został obraz widoczny na rys. 25 ma postać:

https://integracja.gugik.gov.pl/cgi-bin/KrajowaIntegracjaEwidencjiGruntow?REQUEST=GetMap&TRANSPARENT=TRUE&FORMAT=image/png&VERSION=1.3.0&LAYERS=obreby.dzialki.numery_dzialek.budynki&STYLES=,.....&BBOX=483561.42,674195.48,483614.86,674312.56&CRS=EPS-G:2180&EXCEPTIONS=xml&WIDTH=1770&HEIGHT=808

W przypadku, kiedy zapytanie dotyczy obszaru kilku powiatów, dla użytkownika usługi KIEG nie stanowi to żadnego problemy, ponieważ, usługa automatycznie pobierze obrazy ze wszystkich powiatów mieszczących się w oknie zapytania (rys. 26).

Rysunek 26. Przykładowy fragment mapy zwracanej przez usługę KIEG

Odpowiednie sterowanie parametrami wywołania usługi KIEG daje możliwość uzyskiwania obrazu mapy ewidencyjnej z dowolnego obszaru Polski.

4.1.2. Usługa ULDK

Usługa <u>ULDK</u> to usługa do lokalizacji działek ewidencyjnych. Umożliwia lokalizację przestrzenną dowolnej działki z terenu Polski, na podstawie jej identyfikatora, numeru obrębu i numeru działki lub na podstawie współrzędnych X,Y dowolnego punktu leżącego w jej wnętrzu. Schematy funkcjonowania usługi ULDK w przypadku lokalizacji przez identyfikator i przez współrzędne przedstawiają rys. 27 i 28.

Baza EGI8 Powiat (1)	Baza EGiB Powiat (2)		Baza EGIB Powiat (1)		Baza EGiB Powiat (380)	
Uningo diselegnowe	Ushga dashqarwa V A		Conge dontgeeve		Ushiga development	
Rejestrustug po	swiatowych		http://uld	k.gugik.gov.	.pl	
Pytanie Wyrdk.o doraka: 141201_1.0001.1867/2						

Rysunek 27. Schemat lokalizacji działki przez usługę ULDK z wykorzystaniem identyfikatora działki (request=GetParcelByld)

Baza EGIB Powiet (1)	Baza EGIB Powiat (2)		Baza EGIB Powiat(1)		Baza EGiB Powiat (380)
Unings Keeligaanse	Ushqa dashqaana VA		Unige dortgewas		Ushqa doolqaewa V A
Rejestrustug p	owiatowych		http://uld	k.gugik.gov.	.pl
Pytanie X,Y 482578.11,674908.23		10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 1		Odpowiedź	

Rysunek 28. Schemat lokalizacji działki przez usługę ULDK z wykorzystaniem współrzędnych (request=GetParcelByXY)

Poszczególne wywołania mają postać:

- <u>https://uldk.gugik.gov.pl/?request=GetParcelById&id=141201_1.0001.1867/2</u>
- <u>https://uldk.gugik.gov.pl/?request=GetParcelByXY&xy=630889.87,497178.59</u>

W wywołaniu usługi można podać identyfikator układu współrzędnych, w którym podawane są współrzędne punktu (domyślnie jest to układ oznaczony jako EPSG:2180, czyli PUWG1992). Domyślnie geometria działki zwracana jest w formacie <u>WKB</u>, który jest im-
plementowany w większości systemów dedykowanych do obsługi danych przestrzennych. Standardowo w wyniku wywołania usługi lokalizacji działki, bez dodatkowych parametrów, otrzymujemy plik wynikowy zawierający 2 linie.

0 01030000208403000010000000E000007B14AEC74599244152B81E851B741D410AD7A3F042992441000 000002741D41713D0A571A992441333333331E741D419A9999997699244100000000E0731D41000000880CF 98244152B81E850B741D419A999919CB9824411F85EB51ED731D413D0AD723CA982441713D0AD7ED731D41 5C8FC2F5C49824411F85EB51CE731D410AD7A3F0B798244152B81E85D731D4166666666AD982441C3F528 5C97731D41E17A142E859824416666666682731D419A999999A3982441EC51B81E84741D415C8FC2F5F198 2441B81E85EB51741D417B14AEC74699244152881E851B741D41

Rysunek 29. Typowa postać odpowiedzi z usługi ULDK

W pierwszej linii wpisywany jest status odpowiedzi, a w drugiej geometria działki zapisana w formacie WKB. Geometria działki jest podawana tylko wtedy, jeśli działka zostanie odnaleziona, czyli status odpowiedzi jest równy zero. W przeciwnym wypadku plik zawiera tylko jedną linię z wpisanym statusem zapytania.

Inaczej mogą wyglądać wyniki dla wyszukiwania na podstawie nazwy obrębu i numeru działki, które nie zawsze jest jednoznaczne i w wyniku wyszukiwania można otrzymać więcej działek ze względu na powtarzające się nazwy obrębów, np. zapytanie o działkę 756 w obrębie Stara Wieś:

https://uldk.gugik.gov.pl/?request=GetParcelByIdOrNr&id=Stara Wieś 756

Lp.	Identyfikator działki	Powiat	Gmina	Pokaż w
1	060205_5.0012.756	biłgorajski	Frampol	g
2	060405_2.0223.756	Hrubieszowski	Mircze	g
3	061502_2.0010.756	Radzyński	Borki	B
4	120707_2.0018.756	Limanowski	Limanowa	B
5	140905_2.0027.AR_1.756	Lipski	Sienno	B
6	180201_5.0005.756	Brzozowski	Brzozów	g

wygeneruje plik z informacjami o 6 działkach z różnych powiatów:

Rysunek 30. Wyniki wyszukiwania działki Stara Wieś 756

W przypadku zapytań z nazwą obrębu oprócz wyniku, który może zawierać większą liczbę odpowiedzi trzeba także liczyć się z tym, że czas odpowiedzi może być wydłużony, ponieważ zapytanie musi być obsłużone przez wszystkie powiaty, w których występuje obręb o podanej nazwie. Dla przykładu przy wyszukiwaniu działki "**Dąbrowa 12**" uzyskujemy w wyniku aż 57 działek spełniających warunki wyszukiwania.

Oprócz podstawowych funkcji usługi ULDK odnoszących się do lokalizacji, usługa posiada funkcje dodatkowe. Jedna z tych funkcji umożliwia tzw. "snapowanie" do najbliższego punktu działki ewidencyjnej. Przykład wywołania podano poniżej, a ilustracje działania przedstawia rys. 31.

https://uldk.gugik.gov.pl/?request=SnapToPoint&xy=482206.91,673473.54&radius=3

Rysunek 31. Ilustracja snapowania do punkty działki ewidencyjnej

W wyniku otrzymujemy plik zawierający 3 linie:

```
0
01010000208408000008D85346776E1D41B8E67E71828D2441
1.13679998954068
```

W pierwszej jest status odpowiedzi, w drugiej współrzędne punktu w formacie WKB, a w trzeciej rzeczywista odległość zwróconego punktu od punktu, którego współrzędne podano w wywołaniu usługi.

Kolejna funkcja to agregowanie kilku obiektów ewidencyjnych (działek, obrębów czy gmin) do jednej geometrii. Przykład wywołania przedstawiono poniżej, a ilustrację działania przedstawia rys. 32.

https://uldk.gugik.gov.pl/?request=GetAggregateArea&id=141201_1.0001.4767,141201_1.0001.4768

Rysunek 32. Ilustracja agregowania obiektów do jednej geometrii

Wszystkie szczegóły techniczne związane z korzystaniem z usługi ULDK wraz z opisem wszystkich parametrów wywołania znajdują się na stronie internetowej <u>https://uldk.gugik.gov.pl</u>.

Rysunek 33. Strona internetowa usługi ULDK

Rysunek 34. Strona internetowa z opisem szczegółowych parametrów usługi ULDK

4.2. Usługi dostępu do danych uzbrojenia terenu

Uzbrojenie terenu prezentowane jest w zbiorczej usłudze WMS o nazwie Krajowa Integracja Uzbrojenia Terenu (KIUT). Usługa jest dostępna pod adresem (<u>https://integracja.gugik.</u> <u>gov.pl/cgi-bin/KrajowaIntegracjaUzbrojeniaTerenu</u>) i prezentuje uzbrojenie z terenu wszystkich powiatów. Przykładową ilustrację efektów uzyskiwanych z usługi przedstawia rys. 35.

Rysunek 35. Przykładowy fragment mapy zwracanej przez usługę KIUT

Przykładowe zapytanie przy pomocy, którego wygenerowany został obraz widoczny na rys. 35 ma postać:

https://integracja.gugik.gov.pl/cgi-bin/KrajowalntegracjaUzbrojeniaTerenu?&REQUEST=GetMap&TRANSPA-RENT=TRUE&FORMAT=image/png&VERSION=1.3.0&LAYERS=gesut,kgesut_dane,przewod_pozostale,przewod_urzadzenia,przewod_slupy,przewod_inny,przewod_naftowy,przewod_benzynowy,przewod_elektroenergetyczny,przewod_telekomunikacyjny,przewod_gazowy,przewod_cieplowniczy,przewod_kanalizacyjny,przewod_wodociagowy&STYLES=..................&BBOX=483554.01,674206.79,483603.49,674305.08&CR-S=EPSG:2180&EXCEPTIONS=xml&WIDTH=1536&HEIGHT=767

Aktualnie usługa notuje ok. 50 milionów wywołań miesięcznie, a powiązanie obrazu otrzymanego z usługi KIUT z obrazem z usługi KIEG daje najpełniejszy obraz informacji o terenie.

Rysunek 36. Powiązanie obrazu z usługi KIEG z obrazem z usługi KIUT

4.3. Usługi dostępu do danych planów zagospodarowania przestrzennego

Odnośnie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uruchomiona jest zbiorcza usługa WMS o nazwie Krajowa Integracja Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego (KIMPZP). Usługa funkcjonuje pod adresem internetowym (<u>https://integracja.gugik.</u> gov.pl/cgi-bin/KrajowaIntegracjaMiejscowychPlanowZagospodarowaniaPrzestrzennego) i obejmuje miejscowe plany zagospodarowania z 1347 jednostek samorządowych (gmin). Obecnie w 329 jednostkach są to plany wektorowe, a w pozostałych 1018 w postaci rastra z nadaną georeferencją. Usługa KIMZP aktualnie notuje ok 8 milionów zapytań miesięcznie.

Rysunek 37. Zasięg usługi KIMPZP

Rysunek 38. Przykładowe fragment mapy zwracanej przez usługę KIMPZP, z lewej fragment planu opublikowanego w postaci wektorowej, a z prawej planu opublikowanego w postaci rastrowej

Przykładowe zapytanie przy pomocy, którego wygenerowana została lewa część obrazu widocznego na rys. 38 ma postać:

https://integracja.gugik.gov.pl/cgi-bin/KrajowalntegracjaMiejscowychPlanowZagospodarowaniaPrzestrzennego?&REQUEST=GetMap&TRANSPARENT=TRUE&FORMAT=image/png&VERSION=1.3.0&LAY-ERS=plany.raster.wektor-str.wektor-lzb.wektor-pow.wektor-lin.wektor-pkt.granice&STYLES=......&B-BOX=486786.02.660350.90.486884.97.660547.49&CRS=EPSG:2180&EXCEPTIONS=xml&WID-TH=1486&HEIGHT=748

4.4. Usługi dostępu do danych adresowych

Numeracja adresowa w Polsce prowadzona jest w jednostkach samorządowych szczebla gminnego. Aktualnie na poziomie krajowym z 2477 zbiorów gminnych tworzona jest zintegrowana baza danych adresowych (w ramach rejestru PRG), która jest źródłem dla opisywanych poniżej usług dotyczących danych adresowych.

Rysunek 39. Zasilanie bazy PRG przez systemy gminne

4.4.1. Prezentacja danych adresowych

Aktualne dane adresowe z całego kraju można obecnie prezentować przy pomocy usługi WMS dostępnej pod adresem:

https://integracja.gugik.gov.pl/cgi-bin/KrajowaIntegracjaNumeracjiAdresowej,

która zwraca wynik zbliżony do widocznego na rys. 40.

Rysunek 40. Przykładowy fragment mapy zwracanej przez usługę prezentującą dane adresowe

Przykładowe zapytanie przy pomocy, którego wygenerowany został obraz na rysunku 40 ma postać:

https://integracja.gugik.gov.pl/cgi-bin/KrajowalntegracjaNumeracjiAdresowej?REQUEST=GetMap&TRANSPA-RENT=TRUE&FORMAT=image/png&VERSION=1.3.0&LAYERS=prg-adresy.prg-ulice.prg-place&STYLES=,,&B-BOX=483504.86896294885,674231.7036074,483591.25559405546,674401.9633229193&CRS=EPS-G:2180&EXCEPTIONS=xml&WIDTH=1287&HEIGHT=653

4.4.2. Wyszukiwanie danych adresowych

Do lokalizacji (wyszukiwania) punktów adresowych, ulic i miejscowości służą funkcje dostępne w Uniwersalnej Usłudze Geokodowania (UUG), która dostępna jest pod adresem <u>https://services.gugik.gov.pl/uug</u>. Jeśli usługa zostanie wywołana bez żadnych parametrów, to uruchomi się wówczas strona internetowa z jej opisem oraz zaimplementowanym prostym interfejsem wyszukiwania.

	Uniw	ersalna Usługa Geokodowania
Uniwersalna: Usługa Geo kilometrowego przy głów Przykladowe zapytanie do Wszystkie parametry wyw	okodowania (UUG) mych drogach. otyczące lokalizacji volania usługi znajd) umožlivila lekalizację przestrzenną wybranego punktu adresowego, ulicy lub miejscowości, a także słupi i adresu ma postać: https://services.gugik.gov.pl/uug?request=GetAddress&address=Marki, Andersa 1 dują się w linku → Opis Uniwersalnej Usługi Geokodowania.
Przykładowa aplikacja w	ykorzystująca możi	hwości usługi:
Podaj szukany adres:-		
Marki, Andersa 1 riji. Marki, Andersa 1	Sovkaj]	
Podaj numer drogi i kil	ometrai:	
632 55 rp. 632 55	Stukaj	Service of Carlos and Street Street Street
Podaj numer przejazdu	a kolejowego:	
001 016 473 4p. 001 016 479	Soukag	bound avance Director Avinces
Pedaj nazwę obiektu fi	ajograficznego:	Conte Wildconte
Las Mercel ra Las Marcal	5044	Zelovi Geru, norve Zelovi Geru, norve Nerveri Nerveri Nerveri Nerveri Sector Se
sługa opracowana przez	GUGIK.	Statystyki wykorzystania usługi

Rysunek 41. Strona informacyjna usługi UUG

Zapytanie dotyczące lokalizacji przykładowego adresu "Marki, Andersa 1" ma postać: https://services.gugik.gov.pl/uug?request=GetAddress&address=Marki, Andersa 1

a standardowa odpowiedź w formacie Json³ ma postać:

³ JSON, JavaScript Object Notation – lekki format wymiany danych komputerowych. JSON jest formatem tekstowym, bazującym na podzbiorze języka JavaScript.

type:	"address"
max results limit:	10
min accuracy limit:	0.6
only exact numbers:	1
found objects:	10
returned objects:	1
▼ results:	
▼ 1:	
city:	"Marki"
citypart:	null
street:	"Andersa"
number:	"1"
teryt:	"143402"
simc:	"0920901"
ulic:	"00285"
code:	"05-270"
jednostka:	"{Polska,mazowieckie,wołomiński,Marki}"
x:	"644234.2904"
у:	"499514.0342"
geometry_wkt:	"POINT(644234.2904 499514.0342)"

Rysunek 42. Przykład odpowiedzi z usługi UUG

W przypadku jednoznacznego zapytania o adres (request=GetAdress) usługa zwraca zawsze współrzędne jednego punktu, lokalizującego szukany obiekt (punkt adresowy, środek ulicy lub środek miejscowości), a występujący w zapytaniu parametr address może przyjmować wartości:

Miejscowość, Ulica Numer -> <u>services.gugik.gov.pl/uug?request=GetAddress&address=Marki, Andersa 1</u> Miejscowość Numer -> <u>services.gugik.gov.pl/uug?request=GetAddress&address=Królewskie Brzeziny 13</u> Miejscowość, Ulica -> <u>services.gugik.gov.pl/uug?request=GetAddress&address=Marki, Andersa</u> Miejscowość -> <u>services.gugik.gov.pl/uug?request=GetAddress&address=Marki</u>

Problem pojawia się jednak, kiedy zapytanie o adres nie jest jednoznaczne, ponieważ w Polsce mamy wiele miejscowości o tej samej nazwie np. miejscowości o nazwie "Stara Wieś" mamy aż 435. Poniżej przedstawiono jeden z takich przypadków, a mianowicie zapytanie o adres "Słupno, Lipowa 4",

https://services.gugik.gov.pl/uug/?request=GetAddress&location=Słupno, Lipowa 4

które zwraca dwie pozycje: Słupno w powiecie wołomińskim i drugie Słupno w powiecie

<u>płockim</u>, ponieważ akurat w każdej z tych miejscowości istnieje ulica o nazwie Lipowa i przy każdej z nich jest numer adresowy "4" (rys. 43).

Rysunek 43. Niejednoznaczne dane adresowe

Aby jednoznacznie wyszukiwać takie adresy, należy do usługi podać parametry, które skutecznie wyeliminują niejednoznaczności. Jednym ze sposobów rozwiązania problemu jest podanie dodatkowo kodu pocztowego. Zastosowanie kodu w powyższym przypadku daje już jednoznaczny wynik wyszukiwania.

Rysunek 44. Niejednoznaczne dane adresowe

Dla adresów istnieją także wywołania umożliwiające wygenerowanie słowników, odpowiednio dla miejscowości i ulic:

Słownik miejscowości dla gminy (request=GetCity) -> <u>services.gugik.gov.pl/uug?request=GetCity&teryt=141207</u> Słownik ulic w miejscowości (request=GetStreet) -> <u>services.gugik.gov.pl/uug?request=GetStreet&simc=0668956</u> Wyszukiwanie punktów adresowych realizowane jest na podstawie bazy PRG, która jest tworzona z 2477 gminnych baz adresowych.

Wszystkie parametry wywołania usługi dotyczące adresów oraz innych danych, których usługa UUG dotyczy znajduje się w linku -> <u>Opis Uniwersalnej Usługi Geokodowania</u>.

4.5. Usługi dostępu do podkładowej mapy topograficznej

<u>Podkładowa mapa topograficzna</u> oparta jest na danych dotyczących podstawowych obiektów topograficznych bazy BDOT10k i jest dostępna w usługach WMS i WMTS⁴ pod adresami:

- http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/pub/guest/kompozycja_BDOT10k_WMS/ MapServer/WMSServer
- http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/WMTS/guest/wmts/G2_MOBILE_500

Usługi w atrakcyjny wizualnie sposób prezentują podstawowe dane przestrzenne dla obszaru całej Polski. Jak nazwa sugeruje, usługa nadaje się do wykorzystania, jako mapa podkładowa dla różnych opracowań specjalistycznych. Otwarty interfejs usług pozawala na stosunkowo łatwą integrację z większością aplikacji mapowych. Obrazy z usług mogą być wykorzystywane podobnie jak podkłady mapowe publikowane przez takie firmy i organizacje jak Google czy OpenStreetMap.

Rysunek 45. Przykład wizualizacji mapy podkładowej

Przedstawione powyżej usługi najlepiej łączyć z usługą WMS z danymi adresowymi dostępnymi pod adresem:

http://mapy.geoportal.gov.pl/wssumm/services/G2_PRGADUMM_WMS/MapServer/WMSServer

co daje obraz sytuacji terenowej uzupełnionej adresami i nazwami ulic.

⁴ WMST – https://en.wikipedia.org/wiki/Web_Map_Tile_Service

Rysunek 46. Przykład wizualizacji mapy podkładowej z adresami

4.6. Usługi dostępu do cyfrowej ortofotomapy

Ortofotomapa stanowi rastrowy obraz powierzchni terenu, powstały w wyniku przetworzenia zdjęć lotniczych lub satelitarnych. W Polsce organem odpowiedzialnym za prowadzenie bazy danych dotyczącej ortofotomapy na mocy ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* jest Główny Geodeta Kraju. Aktualnie najdokładniejsze ortofotomapy są bardzo realistyczne, gdyż odwzorowują w jednym pikselu obraz terenu o wymiarach 3x3 cm (GSD 3 cm).

Rysunek 47. Przykłady ortofotomapy

Większość polskiej ortofotomapy jest zrealizowana w standardzie GSD 25 cm, a na terenach miast spotykamy coraz częściej piksele o wymiarach 7x7 cm i mniejsze.

W związku z planami wykonywania w cyklu dwuletnim dla całej Polski ortofotomapy o pikselu 25 cm oraz ortofotomapy o pikselu 10 cm lub ewentualnie mniejszym dla większych miast, ale z rocznym przesunięciem, obszar każdego większego miasta będzie aktualizowany corocznie, albo ortofotomapą o pikselu 25 cm, albo ortofotomapą o pikselu 10 cm lub ewentualnie mniejszym (rys. 48).

Rysunek 48. Plan aktualizacji ortofotomapy w latach 2020-2022

Aby efektywnie wykorzystać takie informacje i nie przysłaniać wysokorozdzielczej ortofotomapy przez ortofotomapę standardową (o pikselu 25 cm), dostęp do ortofotomapy został rozdzielony w zależności od jej rozdzielczości na:

- ortofotomapę standardowa o pikselu 10cm i większym,
- ortofotomapę o wysokiej rozdzielczości o pikselu mniejszym niż 10 cm.

4.6.1. Ortofotomapa standardowa

Treść cyfrowej ortofotomapy standardowej dostępna jest w usługach WMS i WMTS, odpowiednio pod adresami:

- http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/img/guest/ORTO/MapServer/WMSServer
- http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/WMTS/guest/wmts/ORTO

Rysunek 49. Przykłady ortofotomapy uzyskanej z usługi WMS

Przykładowe zapytanie przy pomocy, którego wygenerowany został obraz widoczny na rys. 49 ma postać:

http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/img/guest/ORTO/MapServer/WMSServer?&REQU-EST=GetMap&TRANSPARENT=TRUE&FORMAT=image/jpeg&VERSION=1.3.0&LAYERS=Raster&STYLES=&BBOX=483559.2,674197.8,483608.7,674296.1&CRS=EPSG:2180&EXCEPTION-S=xml&WIDTH=1486&HEIGHT=748

4.6.2. Ortofotomapa o wysokiej rozdzielczości

Aktualny stan dostępności ortofotomapy o wysokiej rozdzielczości przedstawiono na rys. 50.

Rysunek 50. Stan dostępności ortofotomapy wysokiej rozdzielczości

Treść cyfrowej ortofotomapy o wysokiej rozdzielczości dostępna jest w usługach WMS i WMTS, odpowiednio pod adresami:

- https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/ORTO/WMS/HighResolution
- <u>https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/ORTO/WMTS/HighResolution</u>

Rysunek 51. Przykłady ortofotomapy uzyskanej z usługi WMS

Przykładowe zapytanie przy pomocy, którego wygenerowany został obraz widoczny na rys. 51 ma postać: https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/ORTO/WMS/HighResolution?VERSION=1.1.1&SERVI-CE=WMS&REQUEST=GetMap&LAYERS=Raster&SRS=EPSG:2180&BBOX=469724.1.741268.3.469782. 9.741300.9&WIDTH=1206&HEIGHT=669&TRANSPARENT=TRUE&FORMAT=image/png&styles=

4.7. Usługi dostępu do danych wysokościowych

Usługi dostępu do numerycznego modelu terenu (NMT) stanowią bardzo istotny element Infrastruktury Danych Przestrzennych, ponieważ dzięki nim w analizach i wizualizacjach związanych z danymi przestrzennymi można w prosty sposób wykorzystywać ukształtowanie terenu. W Polsce posiadamy i systematycznie aktualizujemy numeryczny model terenu w siatce 1 x 1 m, co jest dosyć precyzyjnym odzwierciedleniem ukształtowania terenu.

Rysunek 52. Ilustracja numerycznego modelu terenu

4.7.1. Usługi wizualizacji ukształtowania terenu

Jednymi z ciekawszych usług związanych z prezentacją danych wysokościowych są usługi WMS i WMTS prezentujące te dane w postaci tzw. cieniowania. Aktualnie usługi bazują na danych wysokościowych w siatce (1m x 1m) pozyskanych z lotniczego skaningu laserowego. Usługi są dostępne pod adresami:

WMS	_	http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/NMT/GRID1/WMS/ShadedRelief
WMTS	_	http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/NMT/GRID1/WMTS/ShadedRelief

Typowym obrazem uzyskiwanym z usług jest obraz przestawiony na rys. 53.

Rysunek 53. Przykład wizualizacji NMT w postaci cieniowania

Obraz przedstawiony na rys. 53 wygenerowany został przy pomocy usługi WMS, z wykorzystaniem zapytania przedstawionego poniżej:

https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/NMT/GRID1/WMS/ShadedRelief?&REQUEST=-GetMap&TRANSPARENT=TRUE&FORMAT=image/jpeg&VERSION=1.3.0&LAYERS=Raster&STY-LES=&BBOX=243067.9,563474.0,243873.6,565167.3&CRS=EPSG:2180&EXCEPTIONS=xml&WID-TH=1280&HEIGHT=609

4.7.2. Usługa dostępu do wysokości punktu

Opisywana poniżej usługa, zwana dalej "usługą NMT" dostępna jest pod adresem <u>https://</u> <u>services.gugik.gov.pl/nmt</u> i oferuje kilka elementarnych zapytań dotyczących numerycznego modelu terenu.

Rysunek 54. Strona informacyjna usług https://services.gugik.gov.pl/nmt

Usługa NMT została zaimplementowana w serwisie <u>http://www.geportal.gov.pl</u> oraz innych serwisach internetowych i aplikacji desktopowych do realizacji zadań związanych z numerycznym modelem terenu, takich jak generowanie profilu terenu czy obliczanie objętości mas ziemnych. W kolejnych podrozdziałach opisano szerzej podstawowe zapytania usługi NMT.

4.7.2.1. Zapytanie o wysokość pojedynczego punktu

Dzięki zapytaniu GetHByXY dla dowolnego punktu o współrzędnych X, Y uzyskujemy wysokość punktu z numerycznego modelu terenu o siatce (1m x 1m). Przykładowe zapytanie, które dla podanych XY w rezultacie zwróci liczbę 55,8 przedstawiono poniżej: https://services.gugik.gov.pl/nmt/?reguest=GetHbyXY&x=652222.45&y=252323.45

Współrzędne XY podajemy w układzie PUWG1992, a wysokość zwracana jest w układzie wysokości PL-KRON86-NH. Usługa ma jeszcze inne parametry, które będą sukcesywnie udostępniane do wykorzystania przez użytkowników.

4.7.2.2. Zapytanie o wysokości wielu punktów

W wielu zagadnieniach związanych z numerycznym modelem terenu zachodzi konieczność wielokrotnego wyznaczania wysokości pojedynczych punków. Aby cały proces przyspieszyć wprowadzono dodatkową funkcjonalność pozwalającą na wyznaczenie wysokości dla listy punktów podczas jednego zapytania do serwera, co jest istotnym uzupełnieniem podstawowej funkcjonalności zwracającej wysokość tylko dla jednego punktu. Przykładowe zapytanie, które dla wskazanej listy punktów zwraca listę punktów z przypisanymi wysokościami przedstawiono poniżej:

https://services.gugik.gov.pl/nmt/?request=GetHByPointList&list=563800 243490,563950 243490,563950 2434000

W odpowiedzi otrzymujemy listę postaci: 563800 243490 298.2,563950 243490 301.8,563950 243400 294.3

4.7.2.3. Zapytanie o ekstremalne wysokości w obszarze

Kolejną funkcjonalnością w usłudze NMT jest możliwość wyznaczania minimalnej i maksymalnej wysokości w obszarze, a także lokalizację punktów charakteryzujących się tymi ekstremalnymi wysokościami. Przykładowe zapytanie związane z opisywaną funkcjonalnością ma postać:

https://services.gugik.gov.pl/nmt/?request=GetMinMaxByPolygon&polygon=POLYGON((563800 243490,563950 243490,563950 243400,563800 243400,563800 243490))&json

W wyniku zapytania otrzymujemy minimalną i maksymalną wysokość w zadanym obszarze oraz dwie listy punktów – jedną z wysokościami minimalnymi, a drugą z wysokościami maksymalnymi (rys. 55).

```
Polygon:
                  "POLYGON((563800 243490,563950 243490,563950 243400,563800 243400,563800 243490))"
                  "13500"
 Polygon area:
 Points count:
                  874
 Grid size [m]: 4
 Hmin:
                  291.3
 Hmax:
                  328.3
Hmin geom:
  0:
                  "POINT(563828 243400 291.3)"
                  "POINT(563832 243400 291.3)"
   1:
♥ Hmax geom:
   0:
                  "POINT(563928 243456 328.3)"
```

Rysunek 55. Wynik zapytania do usługi NMT dotyczącego minimalnej i maksymalnej wysokości w obszarze

Prostą wizualizację wyników uzyskanych z funkcjonalności dotyczącej wyznaczenia minimalnej i maksymalnej wysokości przedstawia rys. 56.

Rysunek 56. Wizualizacja wyników zapytania dotyczącego wyznaczenia minimalnej i maksymalnej wysokości w obszarze

4.7.3. Zapytanie o objętość mas ziemnych w obszarze

Ostatnią z funkcjonalności w usłudze NMT jest możliwość obliczenia objętości mas ziemnych dla wskazanego obszaru, względem płaszczyzny o podanej wysokości. Parametrami wejściowymi są: obszar zdefiniowany współrzędnymi XY oraz wysokość, na jakiej zlokalizowana jest płaszczyzna (rys. 57).

Rysunek 57. Ilustracja funkcjonalności do wyznaczenia objętości mas ziemnych

Przykładowe zapytanie związane z opisywaną funkcjonalnością obliczenia mas ziemnych ma postać:

https://integracja.gugik.gov.pl/nmt/?request=GetVolume&polygon=POLYGON((563800 243490,563950 243490,563950 243400,563800 243400,563800 243490))&level=300&json

W wyniku zapytania otrzymujemy powierzchnię obszaru, najniższy i najwyższy punkt leżący wewnątrz obszaru oraz objętość mas ziemnych znajdującą się powyżej i poniżej zadeklarowanej płaszczyzny (rys. 58).

Ŧ	Polygon:	"POLYGON((563800	243490,563950	243490,563950	243400,563800	243400,563800	243490))"
	Level:	300					
	Polygon area:	"13500"					
	Hmin:	291.3					
	Hmax:	328.5					
	Volume below:	29330.51					
	Volume above:	52478.37					

Rysunek 58. Wizualizacja wyników zapytania funkcjonalności do wyznaczenia objętości mas ziemnych

4.8. Usługi dostępu do danych specjalistycznych

W niniejszym rozdziale opiszemy dostęp do kilku rodzajów danych o charakterze specjalistycznym. Dane nie są powszechnie używane, ale mimo to mają czasami dosyć duże znaczenie praktyczne w zastosowaniach specjalistycznych.

4.8.1. Kilometraż dróg

Pierwsza grupa takich danych to dane kilometrażowe dróg. Ponieważ Główny Urząd Geodezji i Kartografii nie posiada takich danych, więc wykorzystywane w tym przypadku dane pochodzą z projektu OpenStreetMap.

4.8.2. Prezentacja graficzna

Do prezentacji graficznej kilometrażu dróg służy usługa dostępna pod adresem: https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/ext/OSM/SiecDrogowaOSM,

której jedną z dostępnych warstw jest warstwa o nazwie "pikietaz". Przykładowy obraz z usługi (z warstwami prezentującymi drogi) przedstawiono na rys. 59.

Zapytanie, którym został wygenerowany obraz widoczny na rys. 59 przedstawiono poniżej: https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/ext/OSM/SiecDrogowaOSM?&REOUEST=GetMap&TRANSPA-RENT=TRUE&FORMAT=image/png&VERSION=1.3.0&LAYERS=copyright, pikietaz, drugorzedne,glowne, ekspresowe, autostrady&STYLES=,...,&BBOX=483667.0265007198.672306.656887647.487695. 31580729835,680991.6221742441&CRS=EPSG:2180&EXCEPTIONS=xml&WIDTH=1313&HEIGHT=609

4.8.3. Wyszukiwanie (lokalizacja) kilometrażu

Do lokalizacji przestrzennej słupków kilometrowych (kilometrażu) przy głównych drogach służy usługa UUG (Uniwersalna Usługa Geolokalizacji), o której już pisaliśmy przy okazji lokalizacji adresów. Wywołanie usługi dotyczące kilometrażu realizowane jest z wykorzystaniem zapytania GetReadMarker, które zwraca współrzędne konkretnego słupka kilometrowego, albo punktu leżącego w połowie podanej drogi. Występujący w zapytaniu parametr location może przyjmować postaci:

Oznaczenie drogi i słupek kilometrowy -> <u>services.gugik.gov.pl/uug?request=GetRoadMarker&location=714 10</u> Oznaczenie drogi -> <u>services.gugik.gov.pl/uug?request=GetRoadMarker&location=714</u>

Rysunek 60. Wykorzystanie usługi UUG do lokalizacji 10 słupka kilometrowego na drodze 714

Usługa UUG umożliwia także wygenerowanie słownika dróg, dla których dostępny jest kilometraż poprzez zapytanie, które przyjmuje postać:

4.8.4. Przejazdy kolejowe

Dane o przejazdach kolejowych są dostępne dzięki współpracy Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii z Urzędem Transportu Kolejowego (UTK) i zarządcami poszczególnych przejazdów. Dane są aktualizowane na bieżąco, w miarę otrzymywania informacji od poszczególnych zarządców. Wykaz zarządców przejazdów przedstawiony został na rys.61.

Rysunek 61. Wykaz zarządców przejazdów kolejowych

4.8.4.1. Prezentacja graficzna

Do prezentacji graficznej lokalizacji przejazdów kolejowych służy usługa WMS dostępna pod adresem: <u>https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/sdi/Przejazdy/get</u>, a przykładowy obraz uzyskany z usługi zaprezentowano na rys. 62.

Rysunek 62. Przykład prezentacji danych o przejazdach kolejowych

Zapytanie, którym został wygenerowany obraz widoczny na rys. 62 przedstawiono poniżej:

https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/sdi/Przejazdy/get?SERVICE=WMS&REQUEST =GetMap&VERSION=1.3.0&LAYERS=PKP_Polskie_Linie_Kolejowe&STYLES=&BBOX =488721,636778,492750,645463&CRS=EPSG:2180&WIDTH=1313&HEIGHT=609&FORMAT= image/png

4.8.4.2. Wyszukiwanie przejazdów kolejowych

Do lokalizacji przejazdów kolejowych służy usługa UUG z zapytaniem GetLevelCrossing. Przykładowe zapytanie ma postać:

https://services.gugik.gov.pl/uug/?request=GetLevelCrossing&location=001 018 478

i w rezultacie zwraca lokalizację przejazdu kolejowego o identyfiaktorze"001 018 478", co przedstawiono na rys. 63.

Rysunek 63. Wykorzystanie usługi UUG do lokalizacji przejazdu kolejowego o identyfikatorze 001 018 478

Funkcjonalność usługi UUG związana z wyszukiwaniem przejazdu kolejowego została zaimplementowana w serwisie <u>www.geoportal.gov.pl</u>, co przedstawiono na rys. 64.

Rysunek 64. Wykorzystanie usługi UUG do lokalizacji przejazdów kolejowych w serwisie www.geoportal.gov.pl

5. Serwis geoportal.gov.pl

Głównym zadaniem serwisu <u>www.geoportal.gov.pl</u> jest udostępnienie obywatelom, przedsiębiorcom oraz administracji publicznej informacji przestrzennej pochodzącej z urzędowych rejestrów, które gwarantują jej odpowiednią: jakość, aktualność i wiarygodność.

Serwis jest także centrum dostępowym do infrastruktury danych przestrzennych państwa. Obraz aktualnej strony startowej serwisu <u>www.geoportal.gov.pl</u> przedstawiony został na rys. 65. Najistotniejszymi elementami interfejsu dla typowego użytkownika jest link oznaczony jako: *Geoportal Krajowy*, który służy do uruchomienia głównego serwisu mapowego <u>mapy.geoportal.</u> <u>gov.pl</u>, z racji jego znaczenia, także czasem potocznie nazywanego geoportalem.

Rysunek 65. Strona startowa serwisu www.geoportal.gov.pl

Dla użytkowników często zaglądających do serwisu, ważna jest także sekcja *Aktualności*, która zawiera informacje o nowych danych i funkcjach, jakie są dodawane w serwisie.

W interfejsie znajdziemy także możliwość uruchomienia innych (dedykowanych) serwisów mapowych czy też kompozycji mapowych, nazwanych:

Geoportal 3D, Geoportal INSPIRE.

Dodatkowo ze strony <u>www.geoportal.gov.pl</u> mamy także możliwość wejścia do Centrum Analiz Przestrzennych Administracji Publicznej (CAPAP) oraz do systemu PZGiK służącego do udostępniania danych zgromadzonych w centralnym zasobie geodezyjnym i kartograficznym.

Na tym etapie nie jest to jednak istotne, więc zagadnienie zostanie pominięte i powrócimy do niego przy odpowiedniej okazji. Analogicznie nie będziemy w tym miejscu także omawiać funkcjonalności dostępnych w tzw. *Menu Głównym* serwisu, którego obraz przedstawiono na rys. 66, pozostawiając ten temat do omówienia późniejszego lub samodzielnego rozpoznania.

5.1. Główny serwis mapowy geoportalu

Bezpośrednio po uruchomieniu głównego serwisu mapowego *Geoportal Krajowy* otrzymujemy na ekranie obraz zbliżony do przedstawionego na rys. 67.

Rysunek 67. Strona startowa głównego serwisu mapowego (mapy.geoportal.gov.pl)

W szczególności obraz użytkownika może się nieznacznie różnić rozkładem poszczególnych elementów w zależności od rozdzielczości używanego monitora. Do najistotniejszych cech charakterystycznych występujących w ekranie startowym należy zaliczyć to, że na ekranie widzimy mapę z przedstawionym konturem całej Polski, na której wyeksponowano największe miasta, obszary leśne oraz sieć drogowa i sieć rzeczna. Po prawej stronie mamy widoczne drzewko warstw informacyjnych, w którym możemy dowolnie sterować widocznością treści udostępnianych w serwisie.

Zawartość	2 = 8	
Warstwy	Legenda	
F	Rozwiń inf. o wszystkich warstwach	
🕀 🗸 💋 К	oronawirus	
0 🗸 🖓 D	lane do pobrania	
•	Państwowy Rejestr Granic	
•	Adresy i ulice	
•	Ewidencja gruntów i budynk	tów
•	uzbrojenie terenu	
•	B Obiekty topograficzne	
•	Plany zagospodarowania pr	zestrzennego
•	Ceny nieruchomości	
•	B Portale Mapowe	
🖲 🗹 💋 s	pecjalstyczne informacje geodez	ryjne
■ ✓ Ø 0	biekty użyteczności publicznej	
0 🗸 🖉 🛛	lane innych instytucji	
🖲 🗹 💋 R	zeźba terenu	
0 V 🖉 M	fonitoring pozyskiwania danych	
🖲 🗸 💋 s	korowidze	
0 🗸 🖉 D	ane specjalistyczne	
0 🗸 🖉 D	ane topograficzne	
•	Prtofotomapa	
0 🗸 🖉	ane archiwalne	

Rysunek 68. Zawartość mapy w formie drzewka z listą warstw

W lewym górnym narożniku ekranu mamy dostępne menu oferujące podstawowe funkcje związane z komponowaniem widoku, pomiarami, narzędziami związanymi z numerycznym modelem terenu i wyszukiwaniem informacji.

Rysunek 69. Menu główne i pasek narzędzi serwisu mapowego (mapy.geoportal.gov.pl)

Poniżej menu natomiast znajduje się pasek narzędzi przydatnych przy nawigowaniu po mapie, a więc powiększanie, pomniejszanie czy przesuwanie.

Główny serwis mapowy może być także uruchomiony bezpośrednio (z pominięciem strony startowej geoportal), co jest realizowane przy użyciu adresu: <u>http://mapy.geoportal.gov.pl</u>. Przy takim uruchomieniu również na stracie uzyskamy obraz zbliżony do przedstawionego na rys. 67.

Serwis mapowy udostępnia użytkownikom szereg funkcji, od możliwości manipulowania widokiem mapy (powiększanie, oddalanie, przesuwanie), poprzez dostosowywanie widoczności poszczególnych warstw (włączanie, wyłączanie, dodawanie warstw z usług WMS i WMTS, zmianę kolejności wyświetlania, zmianę stopnia przezroczystości) oraz wykonywanie pomiarów na mapie (długości, odległości), analizy wykorzystujące Numeryczny Model Terenu, skończywszy na możliwości wyszukiwania (obiektów geograficznych, adresów, działek, punktów osnowy geodezyjnej, skorowidzów).

Dla użytkowników preferujących filmowy sposób prezentacji instrukcji obsługi, serwis oferuje filmy instruktażowe, do których można wejść zarówno ze strony startowej przedstawionej na rys. 65 jak i z uruchomionego już portalu mapowego (rys. 67).

Rysunek 70. Kanał filmowy YouTube Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

5.1.1. Sterowanie widokiem mapy

Do sterowania widokiem mapy w serwisie służy pasek narzędzi z lewej strony ekranu, którego ikony wraz z opisem dostępnych funkcji przedstawiono poniżej.

1	Szkicowanie – przycisk z ołówkiem uruchamia narzędzie pozwalające na rysowanie punktów, linii, poligonów oraz innych kształtów, tworzenie buforów wokół geome- trii i zwracanie ich współrzędnych.
XYH	Pomiar wysokości – przycisk uruchamia pomiar wysokości w miejscu kliknięcia.
	Wysokość wyznaczana jest z numerycznego modelu terenu i może nieznacznie róż- nić się od wartości wynikających z innych danych, tak jak na powyższym rysunku, gdzie z danych mapy zasadniczej wysokość wynosi 158,1 m, a z numerycznego mo- delu terenu mamy wysokość 158,3 m. <i>W tym trybie możliwe jest zbliżanie i oddalanie widoku mapy przez ruch rolką myszy.</i>
Ð	Przyciski przybliżania i oddalania – w zależności od wyboru opcji zasięg terenu wi- doczny na mapie zmniejszany lub zwiększany. W każdym wypadku wymagane jest wskazanie prostokąta, którego rysowanie rozpoczyna się od kliknięcie i przytrzyma- nia lewego klawisza myszy w obszarze mapy i kończy w chwili puszczenia tego klawisza. Po zwolnieniu lewego przycisku myszy przy powiększaniu nastąpi przeska- lowanie mapy do zasięgu określonego narysowanym prostokątem, a przy oddalaniu cała mapa pomniejszy się tak, aby zmieścić się w narysowanym prostokącie.
	Wciśnięcie klawisza powoduje dopasowanie widoku, tak aby widoczny był zasięg obejmujący treść wszystkich widocznych warstw.
	Poprzedni/Następny widok – opcja pozwala na nawigowanie pomiędzy poprzednim/ następnym widokiem mapy z aktualnej sesji użytkownika.
\odot	Pokazuje lub ukrywa tzw. środek mapy

5.1.2. Funkcje wyszukiwania

Serwis <u>www.geoportal.gov.pl</u> oferuje wiele możliwości wyszukiwania obiektów, co przedstawiono na rys. 71. Wyszukiwanie w zdecydowanej większości bazuje na usługach sieciowych ULDK i UUG opisanych w rozdziale 4.

Rysunek 71. Menu wyszukiwania (mapy.geoportal.gov.pl)

5.1.2.1. Wyszukiwanie ogólne

Pierwszą pozycję możemy stosować do wyszukiwania miejscowości i obiektów ogólnogeograficznych. Aby wyszukać obiekt należy wpisać jego nazwę, a następnie kliknąć przycisk "**Szukaj**". Jeżeli nazwa wskazuje na większą liczbę obiektów wówczas pojawia się lista wszystkich znalezionych obiektów i do każdego z wyszukanych obiektów można się przybliżyć, klikając na jego nazwę na liście.

Rysunek 72. Lista wyszukiwania obiektu Halinów

5.1.2.2. Wyszukiwanie adresów

Przy wyszukiwaniu adresów należy stosować następującą konwencję zapisu w zależności czy w miejscowości, w której szukamy adresu są ulice, czy też nie. Przykłady zapisu adresów do wyszukiwania podano poniżej:

- Marki, Andresa 1
- Mienia 125

Rysunek 73. Wyniki wyszukiwania dla adresu "Marki, Andersa 1"

Rysunek 74. Wyniki wyszukiwania dla adresu "Mienia 125"

Jak widać na powyższych rysunkach, w przypadku podania konkretnego numeru adresowego tj. miejscowości, ulicy i numeru zostaniemy przybliżeni do odpowiedniego punktu adresowego, o ile taki punkt istnieje. Jeśli warstwa prezentująca adresy jest wyłączona, to po wyszukiwaniu zostaje automatycznie włączona.

Jeśli w wyszukiwaniu adresów podamy tylko samą miejscowość to zostaniemy przybliżeni do miejsca zbliżonego do środka miejscowości. Jeśli podamy nazwę miejscowości i ulicę (bez numeru adresowego), to zostaniemy przybliżeni do miejsca zbliżonego do środka ulicy.

Opisane powyżej działanie będzie miało miejsce jednak tylko w przypadku zapytań jednoznacznych tzn. wtedy, kiedy znaleziony zostaje tylko jeden obiekt spełniający warunki wyszukiwania. Inaczej sprawa wygląda, kiedy zapytanie o adres nie jest jednoznaczne. W Polsce mamy wiele miejscowości o tej samej nazwie np. miejscowości "**Stara Wieś**" mamy aż 435. W przypadku niejednoznaczności wyszukiwania w wynikach pojawi się lista znalezionych obiektów, z której trzeba wybrać ten właściwy. Przykładowo wyszukiwanie adresu "Słupno, Lipowa 4" daje w odpowiedzi dwie pozycje:

- Słupno w powiecie wołomińskim,
- Słupno w powicie płockim,

ponieważ akurat w każdej z tych miejscowości istnieje ulica o nazwie **Lipowa** i przy każdej z nich jest numer adresowy "4" (rys. 75).

Rysunek 75. Wyniki wyszukiwania dla adresu "Słupno, Lipowa 4"

Aby w jednoznaczny sposób zlokalizować adres, proces wyszukiwania można wzbogacić o parametry, eliminujące niejednoznaczności. Jednym ze sposobów rozwiązania problemu jest podanie dodatkowo kodu pocztowego. Zastosowanie kodu w powyższym przypadku daje już jednoznaczny wynik wyszukiwania, jak na rys. 76.

Rysunek 76. Jednoznaczny wynik adresowy po podaniu kodu pocztowego

5.1.2.3. Wyszukiwanie działek

Aby wyszukać działkę ewidencyjną najlepiej jest użyć jej identyfikatora np. 141201_1.0001.1867/2, ewentualnie można podać nazwę obrębu i numer działki np. "Adamów 12".

Wyszukiwanie na podstawie identyfikatora działki jest jednoznaczne i daje w wyniku tylko jedną pozycję, natomiast wyszukiwanie na podstawie nazwy obrębu i numeru działki nie zawsze jest jednoznaczne i czasami można w wyniku otrzymać kilka lub kilkanaście działek ze względu na powtarzające się nazwy obrębów, np. w przedstawionym przykładzie "Adamów 12" znajduje się 21 pozycji.

Rysunek 77. Wyszukiwanie działek

Identyfikator działki ewidencyjnej zgodnie z obowiązującymi przepisami może występować w postaci WWPPGG_R.OOOO.NDZ lub w niektórych przypadkach w postaci WWPPG-G_R.OOOO.AR_NR.NDZ kiedy dodatkowo do identyfikacji wykorzystuje się tzw. arkusz mapy ewidencyjnej.

Znaczenie poszczególnych części identyfikatora jest następujące:

- 1) WWPPGG_R (WW województwo, PP powiat, GG gmina, R typ gminy),
- 2) 0000 oznaczenie obrębu ewidencyjnego
- 3) AR_NR oznaczenie arkusza mapy, o ile występuje (NR numer arkusza)
- 4) NDZ numer działki

Identyfikator działki jest unikalny w skali kraju i jest zawsze widoczny np. na wypisie z ewidencji gruntów. Identyfikator WWPPGG_R jest to identyfikator wynikający z trójstopniowego systemu podziału kraju tzw. TERYT.

Rozkładając podany wcześniej przykładowy identyfikator 141206_2.0001.12 na czynniki, otrzymamy:

14	województwo mazowieckie
12	powiat miński
06	gmina Dobre
_2	typ gminy, gmina wiejska
0001	numer obrębu w gminie Dobre
12	numer działki

5.1.2.4. Wyszukiwanie na podstawie współrzędnych

Aby znaleźć punkt o znanych współrzędnych należy wpisać współrzędne w wybranym układzie współrzędnych, w postaci dziesiętnej lub w postaci współrzędnych geograficznych w przypadku, gdy dany układ współrzędnych daje taką możliwość. Kolejnym krokiem jest wybranie przycisku "**Wycentruj mapę**". Wynikiem działania jest niebieski punkt na ekranie reprezentujący wskazane współrzędne oraz wycentrowanie mapy na wyszukiwanym miejscu.

Rysunek 78. Wyszukiwanie na podstawie współrzędnych

Następnie przy użyciu funkcji nawigacyjnych możemy mapę powiększyć odpowiednio do swoich potrzeb, a zlokalizowany punkt będzie cały czas zaznaczony.

Rysunek 79. Wyszukiwanie na podstawie współrzędnych
5.1.2.5. Wyszukiwanie słupków kilometrowych drogi

Niniejsze wyszukiwanie służy do znalezienia określonego miejsca przez podanie numeru drogi i kilometrażu (rys. 80).

Rysunek 80. Wyszukiwanie kilometrażu dróg

Wywołanie wyszukiwania z samą nazwą drogi skutkuje wskazaniem punktu znajdującego się w połowie odległości od początku i od końca (rys. 81).

Rysunek 81. Wyszukiwanie kilometrażu dróg

5.1.2.6. Wyszukiwanie sekcji map

Funkcja wyszukiwania sekcji mapy jest bardzo przydatna, kiedy znamy oznaczenie sekcji mapy w jednym z układów współrzędnych 1992, 2000 lub 1965 i potrzebujemy zlokalizować tę sekcję w przestrzeni. Jeśli podane oznaczenie nie jest jednoznaczne, to wtedy funkcja zwraca listę wyników, z której użytkownik wybiera interesującą go pozycję. Funkcja przydaję się w praktyce, jeśli np. chcemy znaleźć sekcję mapy, którą posiadamy w formie papierowej (godło zazwyczaj znajduje się w opisie ramkowym) lub sekcję sąsiadującą z tą, którą już mamy. Działanie funkcji wyszukiwania sekcji mapy przedstawiono na poniższych rysunkach.

Rysunek 82. Wyszukiwanie sekcji mapy

Rysunek 83. Wyszukiwanie sekcji mapy

5.1.2.7. Wyszukiwanie przejazdów kolejowych

Funkcja wyszukiwania przejazdów kolejowych jest przydatna, kiedy znamy całe oznaczenie przejazdu kolejowego (np. 001 164 871) lub jego fragment. Działanie funkcji wyszukiwania przejazdów kolejowych przedstawiono na rys. 84.

Rysunek 84. Wyszukiwanie przejazdu kolejowego

5.1.2.8. Wyszukiwanie metadanych

Ogólne zasady działanie funkcji wyszukiwania metadanych przedstawiono na rys. 85. Dzięki tej funkcji możemy uzyskiwać informacje o danych i usługach dostępnych we wskazanym obszarze.

Rysunek 85. Wyszukiwanie metadanych

5.1.2.9. Wyszukiwanie arkuszy ortofotomapy

Funkcja jest przydatna przy poszukiwaniu danych udostępnianych w sekcjach map. Przykład wyszukiwania danych ortofotomapy w sekcji '5.217.30.14.1' przedstawiono poniżej.

Rysunek 86. Wyszukiwanie danych (skorowidze)

Poza wyszukiwaniem dostępnych danych narzędzie to umożliwia również sprawdzenie atrybutów pobranych wcześniej danych. W tym celu należy wyszukać dane podając pełną nazwę pobranego pliku (bez rozszerzenia) i zwrotnie otrzymamy arkusz wraz z podstawowymi atrybutami. Przedstawione wyszukiwanie jest jednym z narzędzi, dzięki którym możemy sprawdzić aktualność np. ortofotomapy dla wskazanego terenu.

Rysunek 87. Informacja o aktualności ortofotomapy

5.1.3. Porównywania danych

Serwis <u>www.geoportal.gov.pl</u> udostępnia bardzo ciekawe narzędzie do porównania danych w tzw. panelu porównawczym. Włączenie panelu jest możliwe w menu głównym w pozycji widok (rys. 88).

Rysunek 88. Włączenie panelu porównawczego

Po włączeniu panelu porównawczego możemy sterować suwakiem rozdzielającym ekran, widząc po lewej stronie treści wybrane w okienku sterowania panelu, a po prawej stronie treść wybrana z drzewka warstw (rys. 89).

Rysunek 89. Wykorzystanie panelu porównawczego, porównanie ortofotomapy

Dzięki temu mechanizmowi oprócz różnic wynikających z precyzji zobrazowania widzimy różnice wynikającą z daty realizacji zdjęć lotniczych, czyli tzw. detekcję zmian.

5.2. Dedykowane wywołanie głównego serwisu mapowego

Główny serwis mapowy Geoportalu może być także wywołany w sposób specjalny, aby zaraz po starcie zobrazował użytkownikowi okolicę:

- 1) wskazanego współrzędnymi obszaru,
- 2) wskazanej działki ewidencyjnej,
- 3) wskazanego punktu adresowego.

Wywołanie powinno mieć wtedy jedną z postaci przedstawionych poniżej:

- http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html?bbox=187692,683333,187892,683533
- https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html?identifyParcel=141201_1.0001.1867/1
- http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/?identifyAddress=Mińsk Mazowiecki, Kościuszki 3

Dzięki istnieniu takich możliwości wywołania serwisu <u>www.geoportal.gov.pl</u>, użytkownik może w wielu zagadnieniach zetknąć się z serwisem uruchomionym dla wybranego obszaru, a więc nie uzyska efektu takiego jak na rys. 67, lecz jego obraz na starcie będzie związany z obszarem określonym w wywołaniu, np. działką (rys. 90) lub adresem (rys. 91).

Rysunek 90. Aplikacja mapowa Geoportalu wywołana z identyfikatorem działki 141201_1.0001.4769

Rysunek 91. Aplikacja mapowa Geoportalu wywołana z adresem

Praktyczny przykład takiego wywołania serwisu <u>www.geoportal.gov.pl</u> można zobaczyć po kliknięciu w identyfikator działki w systemie Elektronicznej Księgi Wieczystej prowadzonym przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Rysunek 92. Uruchomienie geoportalu z EKW

Przedstawione dedykowane wywołania serwisu <u>www.geoportal.gov.pl</u> oprócz EKW dostępne są z wielu rejestrów państwowych i portali ogłoszeniowych związanych z nieruchomościami oraz w systemie wyborczym do wskazywania lokalizacji komisji wyborczych.

Rysunek 93. Uruchomienie geoportalu z serwisu ogłoszeniowego (bezposrednio.net.pl)

Rysunek 94. Uruchomienie geoportalu z serwisu z systemu wyborczego

5.3. Geoportal 3d

Serwis **geoportal3d** umożliwia także przeglądanie danych zgromadzonych w PZGiK z wykorzystaniem wizualizacji trójwymiarowej. Jako podkład wykorzystywany jest numeryczny model terenu w siatce 1m x 1m, na tle którego wizualizowane są obiekty bazy danych BDOT10k oraz model 3d budynków.

Rysunek 95. Wizualizacja trójwymiarowa w serwisie www.geoportal.gov.pl

Funkcjonalnie geoportal3d zbliżony jest do standardowego serwisu mapowego <u>mapy</u>. <u>geoportal.gov.pl</u>, a więc znajdziemy w nim funkcje do wyszukiwania działki czy dowolnego obiektu geograficznego. Można także sterować zawartością mapy czy ustawieniami.

W stosunku do dedykowanych działań związanych z trójwymiarowością w geoportal3d znajdziemy analizy zaciemnienia, ustawienia i zakładki przestrzenne.

6. Ćwiczenia praktyczne z wykorzystania serwisu www.geoportal.gov.pl

Poniżej znajdują się zadania pozwalające na praktyczne wykorzystanie niektórych narzędzi oraz funkcjonalności przedstawionych w części teoretycznej.

6.1. Przygotowanie linku do widoku mapy

W tym ćwiczeniu przygotujemy widok mapy dla wybranego fragmentu terenu oraz unikalny link, do tak przygotowanego widoku. Użytkownik, który otrzyma taki link, klikając na nim uruchomi na swoim komputerze serwis geoportal, który będzie wskazywał dokładnie taki sam obszar z analogicznym ustawieniem widocznych warstw informacyjnych.

Aby zrealizować zadanie, przy pomocy myszy lub korzystając z wyszukiwania zbliżamy się do wybranego fragmentu terenu i ustalamy oczekiwaną widoczność warstw.

Rysunek 96. Wybrany obszar mapy do przekazania innemu użytkownikowi

Następnie z menu głównego wybieramy pozycję "Link do kompozycji mapowej", co pozwala wygenerować i skopiować do schowka link do aktualnego widoku mapy.

Rysunek 97. Wybrany obszar mapy do przekazania innemu użytkownikowi

Następnie skopiowany link możemy przesłać do kogoś lub zapisać, aby następnie wykorzystać go do dalszej pracy.

6.2. Zbadanie otoczenia działki pod inwestycję

Pan Jan poszukuje działki, na której chce wybudować wymarzony dom dla swojej rodziny. Oczekuje, że dom będzie zlokalizowany w cichej okolicy, zależy mu także, aby dzieci nie miały daleko do szkoły. Po przewertowaniu ogłoszeń o sprzedaży nieruchomości Pan Jan wybrał 3 potencjalne działki ewidencyjne o identyfikatorach: 100501_1.0001.2632, 100501_1.0009.2968/10, 100501_1.0001.7282.

Na podstawie danych dostępnych w Geoportalu wskaż najbardziej optymalną lokalizacje dla domu Pana Jana, uwzględniając zagrożenia naturalne, bliskość placówek oświatowych, przeznaczenie w MPZP.

Opis rozwiązania zadania:

Korzystając z wyszukiwarki działek ewidencyjnych użytkownik odnajduje lokalizacje poszczególnych działek, a następnie dokonuje weryfikacji:

- a) przeznaczenia terenu w planie miejscowym korzystając z usługi Krajowej Integracji Planów Miejscowych (Zawartość mapy -> Plany zagospodarowania przestrzennego),
- b) sprawdza czy teren nie jest zagrożony powodzią na podstawie mapy zagrożenia powodziowego (Zawartość mapy -> Dane innych instytucji -> Wody Polskie -> Mapa zagrożenia powodziowego),
- c) sprawdza dopuszczalne poziomy wskaźnika hałasu na podstawie mapy terenów zagrożonych hałasem dla wskaźnika LN(Zawartość mapy -> Dane innych instytucji -> Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad -> Mapa imisyjna dla wskaźnika LN),
- d) określa atrakcyjność działki pod względem odległości od placówek oświatowych (Zawartość mapy -> Obiekty użyteczności publicznej -> Edukacja).

Rysunek 98. Efekt wyszukiwanie działki 100501_1.0009.2968/10

Nr działki	Zagrożenie powodzią	Przeznaczenie MPZP	Poziom hałasu (wskaźnik LN)	Odległość od obiektów Oświaty	Rekomendacja Skala od 0 – brak rekomendacji do 4 – wysoka rekomendacja
100501_1.0001.2632					
100501_1.0009.2968/10					
100501_1.0001.7282					

Tabela 3. Parametry brane pod uwagę przy wyborze inwestycji

Powyższa tabela służąca do oceny spełnienia warunków wskazanych przez inwestora może zostać rozbudowana o pola dotyczące innych danych np. dostępność sieci uzbrojenia terenu.

6.3. Przygotowanie wydruku fragmentu mapy

Zakres warstw dostępnych w Geoportalu w tym warstw integrujących dane z rejestrów powiatowych takich jak: ewidencja gruntów i budynków czy uzbrojenie terenu, umożliwia użytkownikom przygotowywanie wydruków map zbliżonych treścią do mapy zasadniczej. Wydruki takie mogą posłużyć, jako poglądowe szkice obrazujące np. lokalizację planowanej inwestycji, dla której inwestor będzie ubiegać się o wydanie warunków przyłączenia do sieci.

Np. dostawca energii PGE Dystrybucja (<u>https://pgedystrybucja.pl/przylaczenia/chce-przylaczyc-dom-dzialke-plac-budowy</u>, dostęp: 15.11.2019), wśród załączników do wniosku o wydanie warunków przyłączenia wymienia plan zabudowy lub szkic sytuacyjny określający usytuowanie obiektu. Przygotowany w Geoportalu wydruk mapy z włączonymi danymi z usługi KIEG i KIUT, spełnia wymagania dla takiego załącznika. W tym celu wyszukujemy interesującą nas działkę, niech to będzie np. działka o identyfikatorze **060102_1.0001.1184/7**. Aby ją wyszukać przechodzimy do Wyszukiwarki działek (Wyszukiwania -> Wyszukiwanie działek), wpisujemy numer i klikamy na wynik (rys. 99).

Rysunek 99. Wyszukiwanie działek i dostęp do narzędzia drukowania

Po zbliżeniu się do działki aktywowane są automatycznie warstwy: Ewidencja gruntów i budynków oraz Uzbrojenie terenu. Kiedy widok mamy już jest przygotowany należy przejść do opcji *Plik*, a następnie *Drukuj*. W nowej karcie otworzy się narzędzie drukowania, w którym możemy skonfigurować swój wydruk. Po kliknięciu *Drukuj* przygotowany szkic zapisze nam się w postaci pliku PDF.

Rysunek 100. Narzędzie drukowania

Rysunek 101. Efekt wydruku

6.4. Lokalizacja nieruchomości na podstawie numeru księgi wieczystej

Posiadając numer księgi wieczystej nieruchomości dla przykładu SI1M/00124344/3, chcemy zobaczyć lokalizację tej nieruchomości. Aby zrealizować zadanie korzystamy z wyszukiwarki ksiąg wieczystych Ministerstwa Sprawiedliwości <u>https://przegladarka-ekw.ms.gov.pl/</u>.

di Ener-	Presentacja Kolegi Win	X Particon rewel						-
€÷	୯ ଜ	0 🔒 https://orzeglador/	la-din magor pl 'huine, przikano Winszystalwysowani		20	•	8 »	=
	010	MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚC	AAA	50				
	sizona gówna	 Slektroniczne Księgi Wieczyste 	• > Wyszukiwanie Koęgi Wieczystej	10-				
	Znajdź	księgę wieczystą po	o kryteriach					1
	Pola ceneca	cone * są polani avymaganymi do	wypełnienia					
	Wyszuk	aj ksiege po numerze						
	wprowadz choesz prov	rumer księgi wieczystej którą wjaduć =	511M • / 00124344 / 3	vczvść				ľ
	_						7	
	WHOC DO	HENU GLÖWNEGD		w	ARSTIKY) KRIET		2	e.,

Rysunek 102. Wyszukiwanie po numerze księgi wieczystej

Po wpisaniu numeru księgi wieczystej przechodzimy dalej za pomocą przycisku 'WYSZU-KAJ KSIEGĘ', a następnie wchodzimy do 'PRZEGLĄDANIE AKTUALNEJ TREŚCI KW'. W dziale IO znajduje się identyfikator działki, pod którym jest bezpośredni link do Geoportalu.

Ein jøyge Hidok H	fotoria Zakladio	Sersesse Pernog								-0	8	E
🕆 progladarka okum	sgevplin X											
€ → ୯ @		0 🗎 https://przegladari	o-skor magev	pl/eulov_prz%seg/	Weczyste/pclo	۵	🖂 🏠	4 🛛	0	8	30	
	1	REŚĆ KSIĘGI WIECZY	STEL NR SI	ILM/001243	44/3, STAN Z 0	INIA	2020-02-18 22:27					
		nowadzonej przez SAD REX	DINOWY W H	DESIGN MAZOWIT	CICIH, V WYDZIAL I	CS 14/2	WIFCZYSTYCH - SLUM					
		GR	UNT ODDA	NY W UŻYTKO	WANTE WIECZY							
Dział I-O	Dział 1	Sp Dział	u	Dział III	Dział IV							
		DZIA	t I-0 - 0	ZNACZENIE	NIERUCHOM	loś	CI					
	_						_	_	Nr p	odsta	TWY	-
								3	mp6	u		_
Numer biezący nier	uchomoso			1					1, Z		-	
			D	ziałki ewider	ncyjne							
Lp. 1.									Nr p mpb	odsta U	wy	
wmer działki				8305					1, 2			
and the second se	0	- All		141201 1.00	01.8305							
identyfikator działk	former name			DUUL, MARK	PERCONSILIONS			nine.				
Identyfikator działk Obręb ewidencyjny Położenie (numer) omina, miejscowo	(numer, nazw porządkowy / v kć)	vojewództwo, powiat.	Lp. 1.	1 MA20	OWTECKIE, MENSKI	I, MEN	ISK MAZOWIECKI M., M	NON				
Identyfikator działł Obręb ewidencysny Położenie (numer / gmina, miejscowo Sposób korzystani	i (numer, nazw porządkowy / i kić) la	vojewództwo, powiet,	Lp. 1.	1 MAZO MAZO BP - ZURBAN ZABUDOWY	owteckie, moński owtecki Ilizowane tereno	Y NIE	ISK MAZOWIECKI M., M ZABUDOWANE LUB W	TRAKCIE				
Idencyfikator dziełk Obręb ewidencyjny Położenie (numer j gmina, miejscowo Sposób korzystani Przyłączenie (numi obszar)	i (numer, nezw porząckiowy / i k(c) la er księgi wieczy	województwo, powiat. nitej, z której odłączono i	up. 1. drukkę	1 MA20 MA20 BP - ZURBAN ZABUDOWY SELM / 00038	owieckie, moński owiecki Ilzowane teren 5686 / 8, 0,6657 h	I, MEÑ Y NIE KA	ISK MAZOWIECKI M., M ZABUDOWANE LUB W	TRAKCIE				

Rysunek 103. Treść księgi wieczystej z identyfikatorem działki

Po kliknięciu na podświetlony na niebiesko identyfikator działki (rys. 103) zostajemy przeniesieniu do Geoportalu krajowego, bezpośrednio do widoku zawierającego geometrię działki ewidencyjnej.

Rysunek 104. Widok działki ewidencyjną po kliknięciu na linku z KW

Przy korzystaniu z opisywanej funkcjonalności należy pamiętać, że w skład nieruchomości może wchodzić więcej niż jedna działka (rys. 105) oraz może być tak, że dla niektórych działek nie są wprowadzone identyfikatory działek i wtedy link do geoportalu się nie pojawia.

Bik Loyoja Widok H	latorie Zakledki Novetsie Por	kog		(co.)-4
e pasjadata-eks.m	egovpi/n X +			
€ → @ @	0 A H	tps://pronglodarka-inkon. ma.gov	płówka:prz/kaegi/Veczysta/poka: 🗄 🚥 🗟 🏠	📲 🖸 🖲 🕸 »
	TRESC KS	IEGI WIECZYSTELNR S	11M/0009663574. STAN Z DNIA 2020-02-18 22:45	
	providences	Protect solo webcurrow r.w.r	UNSID PAROWINGLIN, V WYDRIAR ASDAG WINCEYSTYCH - SAFM	
		NIE	RUCHOMOSC GRUNTOWA	
Dziel I-O	Dział L-So	Dzieł II	Dział III Dział IV	
		DZIAŁ I-O - O	ZNACZENIE NIERUCHOMOŚCI	
		2 20 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10		111100000000000000000000000000000000000
				Wr podstawy
Contract Backward state	a distance of the		146	wptsu at at
ADDARD DISTORY LINE	CONDITIONCI		13	43, 40
		<u></u>	Działki ewidencyjne	1223
cp. 1.				Nr podstawy wpisu
vumer działki			1234/8	1, 2, 26, 27
dentyfikator dziak	8		141201 1 0001 1234/8	
Obreb ewidency/ny	(numer, nazwa)	a second second	0001, MINSK MAZOWIECKI	
miejscowość)	portuginowy / mojewodetie	c, powner, granner, Lp. 1.	1 MAZOWIECKI, MINSKI, MINSK MAZOWIECKI M., MINSK MAZOWIECKI	Sec
Sposób korzysteni	a		TP - GRUNTY PRZEZNACZONE POD BUDOWĘ DRÓG PUBLICZNY LINE KOLEJOWYCH	CH LUB
Przyłączenie (nume	er księgi wieczystej, z któr	tj odlęczono działkę)	/ 00014603 /	
Lp. 2.				W podstawy
Numer działko	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		1238/4	1, 2, 26, 27
Identyfikator działk	0		141201 1 0001 12354	
Obreb ewdencyjny	(numer, nazwa)		0001, MINSK MAZOWIECKI	
Pokozenie (numer p miejscowość)	porządkowy / województw	c, powiat, grains, Lp. 1.	MAZOWIECKIE, MINSKI, MINSK MAZOWIECKI M., MINSY MAZOWIECKI	8
Uica			ZWIROWA	
Sposób korzystani	a		TP - GRUNTY PRZEZNACZONE POD BUDOWĘ DROG PUBLICZNY LINE KOLEJOWYCH	CHLUB
hzylączenie (humi	er księgi wieczystej, z któr	e/ odłączono działkę, obsz	ar) / 00006787 / , 0,0462 HA	
.p. 3.				Nr podstawy wpisu
Numer działki			3537	5, 6, 7
Położenie (numer (mrejscowość)	porządkowy / województw	c, powiat, prima. Lp. 1.	2 MAZOWIECKIE, MIŃSKI, MIŃSK MAZOWIECKI, MIŃSK MAZOWIECKI	
Ulica			STEFANA BATOREGO	
Sposób korzystani	a		DR - DROGL	

Rysunek 105. Przykład wielu działek w nieruchomości oraz braku identyfikatora działki

6.5. Sprawdzenie wpisu w księdze wieczystej

Dzięki informacjom publikowanym w geoportalu możemy w wielu wypadkach dotrzeć do informacji o właścicielach nieruchomości. Dla przykładu, możemy sprawdzić czy dana działka ewidencyjna posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej i kto jest odpowiedzialny za utrzymanie tej drogi.

W zaproponowanym ćwiczeniu, sprawdzenie takie zrealizujemy dla działki o identyfikatorze 141201_1.0001.4193/2. Na początek znanymi już mechanizmami wyszukiwania dostępnymi w geoportalu znajdujemy przedmiotową działkę, co zilustrowano na poniższym rysunku.

Rysunek 106. Wyszukanie działki ewidencyjnej na podstawie identyfikatora

Ze sprawdzenia otoczenia tej działki wynika, że taką działką drogową powinna być działka o identyfikatorze **141201_1.0001.4090**. Aby jednak ponad wszelką wątpliwość sprawdzić czy jest to działka drogowa powinniśmy sprawdzić zapisy w Księdze Wieczystej. Wystarczy kliknąć w obszarze działki **141201_1.0001.4090** i rozwinąć wyświetloną informacje opisową, jak przedstawiono to na poniższym rysunku.

Rysunek 107. Wyświetlenie informacji o działce ewidencyjnej

Po kliknięciu w wyświetlony numer księgi wieczystej zostaniemy przeniesieni na stronę internetową serwisu Elektronicznych Ksiąg Wieczystych prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości, gdzie będzie uzupełniony już numer wyszukiwanej księgi wieczystej. Należy tylko kliknąć 'WYSZUKAJ KSIĘGĘ' a następnie 'PRZEGLĄDA-NIE AKTUALNEJ TREŚCI KW'.

MINISTERST WO SPRAWIEDLIWOŚCI	AAA	1 S ID
ona główna 🔾 Elektroniczne Księgi Wieczyste 🔾 Wys	szukiwanie Księgi Wieczystej	
Znajdź księgę wieczystą po kry	teriach	
Pola oznaczone " są polami wymaganymi do wypełn	lenia	
Wyszukaj księgę po numerze		
Wprowadź numer księgi wieczystej którą SIIM chcesz przeglądać *	• / 00120693 / 6	wyczyść
·		
WRÓĆ DO MENU GŁÓWNEGO		WYSZUKAJ KSIĘGĘ
	MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOSCI	
PROJEKT WSPÓŁFINANSCWANY ZE ŚRO	DEÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH EUR	IOPLISHEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO
	Wenja 3-446-1, 07-06-2019	

Rysunek 108. Przeniesienie ze strony Geoportalu do Elektronicznych Ksiąg Wieczystych

Z zapisów w księdze wieczystej wynika, że dojazd do działki ewidencyjnej zapewniony jest przez drogę będącą w zarządzie powiatu. Z uzyskanej informacji wiemy również, jakie inne działki ewidencyjne wchodzą w skład nieruchomości oznaczonej tą księgą wieczystą.

	and a state of the					
	a prophetical and a starting south the pro-	And the set of the set			* 0 8	1
		THESE REPORTS WHEN WITH	110 5110 001300012	 STAN / DADA 2020-02-02-00-54 		12
				A REPORT AND A REAL PROPERTY OF A DATA		
			RELICIONAL COM	I COMMA		
0.1 641	Orial 2 Set	Octat 11	Opiel XII	Tried IV		
			DZIAŁ II - WLASN	iość		
			Whatickiele			1
			and the second se			9
in assistant of	manine or propose the spect of the state	care and an inclusion of the second	() · · · ·		1. 4. 16. 17	1
population (and a para para state of	ig. 1.	1 1./1		A. 10, 10, 17	
arts Paristuse (1	hansis, aindobe, REILIN)		STARCISTA BUSINE	R. MORONC MALFORNISCHI, PILLARSIN P		
is indyford			ORGAN REPRETENT.	UNCY SAARD PARSTINA		
and the second se			A CONTRACTOR OF CONTRACTOR	the state of the second st		
politions opt	to Edit # Harrisongeneta-Aur	nar A. An				- 0
	wat to a C A state	delaste de la secola de la filmation	and the second			- 0 8
	M. C. C. C. M.					
	14 M			NE SEER/001200/076, STAN 2 DADA 2020 03		
	11412		and the second se		And All	
			and the second se	AN ADDRESS OF A DESCRIPTION OF A DESCRIP		
	244		and the second second			
	÷			NERCOORDIZ CRUNTOWN		
		1004150	TANK II	NE RECORDERÍS COLONIDANA		
	THE I C	trid 1.5a	Incode III	ne na okonović ustaniovas Otice III Dose IV		
		004150	DZIAL 1-C	INTERNET INTERNET		
		trad 2 Se	DZIAL 1-C	OTRATIC DISATIV		br on Artany work
		004150	DZIAL 1-C	REFERENCES (CARTONS) OCHETE D - OZNACZENIE NIERUCHOMOŚCE D		Na podstava na ra
		Unix 1.5e	DATE IL	ne necessió (sentona loca ty o oznaczenie neenuchomości b	-	Nr podelineg region 23, 24, 25
		Doial15e	DZIAL 1-C	RE RECEVENIÓ (LE RECEVEN DO - OZNACZENIE NIERUCHOMOŃCI D DOMNI (widencyjne		Nr postawy ware 11, 14, 15
		ionie 15e	DZIAL 1-C	en nooveed parateurs Internet TT Preserve - Oznaczenie netrocchowośce D Osiebi owidencyjne	-	ke polstans som 11. 18. 15
	A An An A A A A A A A A A A A A	000015e	DZIAL 1-	NUT DECOURSE (CLEAR LOVA) INVESTING CLEAR LOVA 0 - OZNACZENIE NERUCHOMOŚCE D D Diskubi cuskiewyjne (1200	-	W JOSTWAY ADD SL 24.15 W JOSTWAY ADD L 2
	And And And And And And And And	Dowl Se	DZIAL 1-C	REINCOMMON DEVICES AND	-	er politiere oper 51, 16, 15 er politiere oper 5, 2
		indet So	DOM II	NUT DECEMBEND (CONTONN. INTERNET IN ISSUE IV D - OZANICZENTE NITRUCHOROŚCI D Doladzi cwistawyjne 4200 unije (normania normania wytowista)	-	Nr politikery spin 31, 24, 15 Nr politikery spin 2, 2
	A A A A A A A A A A A A A A A A A A A	Drink 1 Se	DZIAL P-C DZIAL P-C	entractioners of caller town Torow 10 Book 10 0 - 0270ACZENTE NOTENCHOMOSICE Distribut centers system 429 Marcellen State (Sectors) Distribut centers system 1000-1000 (Sectors) 1000-1000 (Se		W polytery with 51, 74, 15 W polytery wps. 2, 2
	A A A A A A A A A A A A A A A A A A A	to net 1 Se neta se, Adreal long / Acjandigman, prane, gring, d	DETAK D-C	NUT DECEMBEND (DEVELOPMA INTERVITY DESERVITY D - OZNACZENIE NETROCHOMOSICE D DOLING CONTRACTORY NOLING STATE DOLING STATE		Ne polstawy spin 31, 34, 15 Ne polstawy spin 2, 2
	And Person Control of Control of Control Person Control of Control of Control of Control Person Control of Control of Control of Control Person Control of Control of Control of Control of Control Person Control of Control of Control of Control of Control of Control Person Control of C	notes notes any, nones) any, nones) any, nones)	DZIAL P-C DZIAL P-C	est toconcerned (tot estown) Torock III Book IV a - OZNACZENTE NJERUKHOMOŚCE Dosałki cześdenowyjne - 220 - 230 - 230 - 230 - 230 - 230	WEIK, NEW MUTWEEK	N polytery spo DL 14 15 2 polytery spo 2 polytery spo 2 polytery spo 2 polytery spo
Power201	And And And And And And And And	Doniel I Se Invite Invite Invite Invite Invite Invite Invite Invite Invite Invite Invite Invite I Se	DZIAL D-C	NUT DECEMBEND (DEVELOPM) INTERT IN DESERVE 0 - 020ACCENTER INTERDEMONISACE 0 DOLENCE CONTRACTOR 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	NET OF THE SUPPORT	te poldara apo 11. 24. 1 1. 2 1. 2 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
	And Control 10 Control 10 C	Datek 1.50 milit er (Mana) er (Mana)	DITAL F-C	NUT DECEMBEND (DE NETONA INTERNET IN DECEMBEND D - OZNACZENTE NETRACHOMOŚCE D Diable ceskiewyjne 4200 Societa ceskiewyjne 4200 Societa ceskiewyjne 4200 Societa ceskiewyjne 50 - Diable	NET OF THE REPORT OF	No problem and a problem of the second secon
fuent/	And And Trained Leo Trained Leo And And And And And And And And	Exact 1-50 min or survey ex survey ex survey	DZIA I C	en toconomică (talini torni Torne III) Bosel IV o coznaczeni ili bosel IV Dosel III Dosel centere vytec 428 Marci - Marciala Dosel centere vytec 428 Marci - Marciala Dosel III Dosel IIII Dosel III Dosel IIII Dosel IIII Dosel III Dosel III Dosel II	use and white had over ou	Nr portfarry spon 11, 24, 15 Nr portfarry spon 2, 2 Nr portfarry spon 1, 4
Fuence	And Control 100 Control 100	to a shoul or nature to y - a production, proved, prives, a set - MANAL set - MANAL	DZIAL P.C	en bookened (saleston). Intel III Book IV D-07044CZENTE NITRUCHOROSCI Dialogi (saleston) (saleston) Dialogi (saleston) (saleston) Marcolina (saleston		la politica sena 16.24.15 2.2 2.2 2.2 2.2 2.2 2.2 2.2 2.2 2.2 2.
Prentf	And Control of Control of Control Control of Control of Control of Control Control of Control of Control of Control Control of Control of Control of Control of Control Control of Control	enter Datak 1.50 milita 20. Admiti 20. Admiti 20. Admiti 20. Admiti 20. Admiti	D2144 11 D2144 1-C	National Control Contr	INSTOT MARK INTONEOU	No professional activity activ
Post of [And and an and a set of the set	en sonal (a) sonal (a) sonal (b) sonal (DEAN II DEAN I-C OPENNER) In L	NUT DECEMBEND (SERVICE). INTERVISE DESCRIPTION (SERVICE) D - 027ALCZENTE NETROCHOMOSICE D DOLLARS (SERVICE) D DOLLARS (SERVICE) D D D D D D D D D D D D D	INTERNA MARKANISA	la politiera espa 16.24.16 2.2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2 2.2 2.2 2.2 2.2 2 2.2 2 2.2
Parents	And Control of Control of Control Control of Control of Control Control of Control of Control Control of Control of Control Control of Control Control Control of Control Control Control of Control Control Control of Control Control Control Control Control Control Control Control Control Control Control Control Control Control Cont	مرید Date 1.50 	DZIAL FC DZIAL FC osponenti la L	NUT DOCUMENT(CONTOUR) INCOMENT DOCUMENTS IN DESCRIPTION DOCUMENTS NUT POLICY DOCUMENTS NUT POLICY CONTOURS CONTOURS ADDR CONTOURS NUT POLICY	INITION HERE HISTORICE	No postemuja vejna 11. 20. 15 No 20. 10 No postemuja vejna No postemuja vejna No postemuja vejna No postemuja vejna
ruend (And Control Control Control Control Control Control Control Control	In a faith of the second secon	Date II Data Pe	Bit District (Contention) District (Contention) District (Contention) Dist	ustraa, telas tegovecos veitaa, telas tegovecos	Projection and the second seco
fuend (And Control 10 Control 10 C	North 1.50 North 1.50 North Allowed N. Marcal N. Marcal M. Marcal Inter (Annual Inter	DITAL F	NUT DECEMBEND (SERVEDOWN. INVESTIGATION (SERVEDOWN.) D - OZNACZENIE NEERACHOMOSICE D - OZNACZENIE NEERACHOMOSICE D - OZNACZENIE NEERACHOMOSICE D - OZNACZENIE NEERACHOMOSICE D - OZNACZENIE NEERACHOMOSICE NEERACHOMOSICE D - OZNACZENIE NEERACHOMOSICE D - OZNACZENIE NEERA	nation, these hopewares	In polyage spor
, Frend (And Control of Control of Control Control of Control of Control of Control Control of Control of Control of Control Control of Control of Control of Co	en anna mile en anna en annna en anna en anna en anna en anna en anna en an	DIAN I DIAN FC	ent toconcernent (tot en town.) Inter-RUI BOOM IV 0 - OZNACZENTE NETRALHOMOOSCE Disable centéres year Disable	INSTOC MARK INTONION	The performance waters To be the The test test of the test of the test of the test of the test of the test of the test of test of the test of the test of the test of the test of test of
	And and an and a second secon	Const 1.50 Const 1.50 of	DIAN DE DIAN DE C	Bit District (Control Down OPERATIV District (Control Down 0 - OSTALACTIVITY INTERLICHONGOSCI 2 District (Control Down 0 - OSTALACTIVITY INTERLICHONGOSCI 2 District (Control Down 0 - OSTALACTIVITY INTERLICHONGOSCI 2 District (Control Down 0 - OSTALACTIVITY INTERLICHONGOSCI 0 - OSTALACTIVITY INTER		Nr. polytawa sato 11.1.2.4.16 Nr. polytawa sato Nr. attolera sato Nr. attolera sato Nr. attolera sato Nr. attolera sato Nr. attolera sato Nr. attolera sato

Rysunek 109. Wyświetlona treść księgi wieczystej dla nieruchomości

Są jednak sytuacje, kiedy na podstawie samego sprawdzenia otoczenia działki nie jesteśmy w stanie stwierdzić, którędy został poprowadzony dojazd do nieruchomości. Dla przykładu wskażemy działkę o identyfikatorze 141211_2.0036.1466. Widać, że działka ta nie posiada bezpośredniego dostępu do drogi publicznej.

Rysunek 110. Widok działki w Geoportalu bez bezpośredniego dostępu do drogi publicznej

Aby dowiedzieć się, którędy został zapewniony taki dostęp należy sprawdzić zapisy księgi wieczystej. Po kliknięciu w wyświetlony link z numerem księgi wieczystej możemy odczytać jej treść. W Dziale I – SP – Spis praw związanych z własnością, wpisane są uprawnienia dla danej nieruchomości. Widać zatem, że właścicielowi działki o identyfikatorze 141211_2.0036.1466 przysługuje służebność przejazdu i przechodu przez działkę nr 1465 pasem o szerokości 5 m.

+ + C ++	segladarka-elocimo	geo plinates pro	Navg/Neczythipolog/kythak				+ 0	0
			TRESC KSIEGI WIECZYSI	TTINE STUM/001111	43/0, STAN 7 DAIA 2020	H-87-62 10-01		
			presentational prove SAD MEXCO	NAME OF A DESCRIPTION OF A	COLUMN TRACTOR	CANALANCIA - NEUR		
				NIL RECHOMOSE G	RUNCOWN.			
Urial I-O	Date	41.50	Doint II	Driet 111	Drive IV			
and the second s			DZIAŁ I-SP -	SPIS PRAW ZWIA	ZANYCH Z WŁASNOŚ	CIA		_
			,	day beam sweetsuides	1 2 wheenoocia		the subscript of	and and a second
umer prava				-			A A	Pages
odzaj pravo				UPRAWNIEND WIECZYSTEJ	E WYNEKAJĄCE Z PRAWA U	IOAWNDONEGO W OZIALE III INNEJ KSIĘGI		
telit prawa				2 WLADNOICSH NIECKRESLONY PRZEJAZDU PRC ZACHODAJEJ O DIVENSTRUKTU KANALIZACYOM	DEDALICI NE LAGO ZWIAZANI PIA RZBCZ JEJ KAZDOCZESIA RZYBCZ JEJ KAZDOCZESIA RAVBOV TEJ DZIAKU OLAZ P RZYBCZY TEJ DZIAKU OLAZ P RY TEOPOSEZNEJ [JINSTALAC EJ, TELEPOSEZNEJ]	E JEST USTNOWSKÉ NEODPUZNEE I NA CZAS IECO INAÁCICINA PRIVO PRZEORODU I O SZEROWSKICI S (PEJCINI) MICTIÓN WICZELIZ IZEPIETNOZNEA USZELICICH USZAZEN IE ELEKTRYCZNEA, GAZONES, MODOCANSOWES,		
siega powiążana (re	erschorneld.	10.1.	Rumer Losepi wier(tyste)	NOM/0011814	41/6		1 C	
Alephine)		_	Koletty nemer wpray	12				_
			DOKUMENTY BE	DACE PODSTAWA	WPISU / DANE O WI	IOSKU		
r podskawy npisu	UNIONER DARC Optiniation num DZ. KINUSUM	W12NY, 3775 NY FEP A. DOI: 10012976/11/0	2011, 2013-12-14, AMA (PORTO Record and a second second and a second	. TADELISZA WOŚCIUSZNI W I POZWIATU WOŚCIUSZNI 13-11 26. UKOSICZA, INF	25/87 - 05-300 MEMBAK MAZO KEDDA: policitori dokumentor - 1-4, SEEMOODEEEEEE	WECKI, 1-4, SITMOOTT1241/6 - rumer karty akt, polizienie dokumentu - numer ku ostu - numer karioji	ege werscheidel)	

Rysunek 111. Treść Działu I Księgi Wieczystej

W celu weryfikacji tego zapisu możemy również, przy pomocy znanych już narzędzi Geoportalu stwierdzić, że działka 1465 jest obciążona służebnością przejazdu i przechodu poprzez sprawdzenie zapisów w Dziale III – Prawa, roszczenia i ograniczenia Księgi Wieczystej dla nieruchomości, w skład której wchodzi działa ewidencyjna nr 1465.

·							- a ×
+ + C +;	congladarka-eksuma gosi pi/euk	s profiliagi Vilacoptago ka	Njelok				* • 0 10 1
		TRESC IS	EGI WIECZYSTED NR STUP	/00111141/0	, STAN Z UNIA 2020	43-42 10:13	
		promotions	ENTRY SAD INCOMENT IN PERSON	I PAYONE DOM.	N WYOUTHE REAL WEEK		
			NIEROO	IOMOSE GROM	CINER.		
Duial 1-D	Datel 1-Sp	0.0	at 11 Dated T	u .	Datel IV		
			DZIAŁ III - PRAWA, P	ROSZCZENIA	I OGRANICZENI	A	
(j.). Numer spisu			Æ	-			tr politikey wpisu
Rudzaj rotku Trekć vojim			068 748 942 942 947 947 947	UANSEZONE PRA SOPLATIVE I NA O ECHODU I PRZEM NUG ZACHODNIH MISTRUKTURY TE ALIZACYZNEL TE	WO RZECZOWE ZWIA 245 NIEOKRESCOW, S UDU PRZEZ OCIALKĘ N I GRANICY TRU RZDALKI CHRICZNEJ (INSTRUACJ FEORECINEJ NA RJEC	ZANE Z DINA, NEEKOHOMOSCIA, NJERNOŚĆ CIUSTOWA POLECIACA NA PURIOSE R. NIEJ NASON O SZEDOWCIGI S (PECILI) NETROW ORAZ PRZIEROMAJNIMA WSZUKICH UKZAJUJI I ELEKTRYCZNEJ, GAZOWEJ, WODOCINGOWEJ, Z NAZDOCZENIEGO WIJAKCICH I DZIMAJ NE 1446	
Przedmicz wykonywi Wskazania imiej nie niaruchomość wladn	ruchomolici - U	L Numer ksieg) <u>po</u>	NOKA NR 2005 R/00111343/0	2		
		DO	UMENTY BEDACE POD	STAWA WPI	SU / DANE O WN	IOSKU	
te polititete opiso s Powent	WHOWA DAROWIZING Optical Action number rep 4, log, kow, focumer does not protog a number does not	1779-2011, 2013-12-54 data sporządzenia, kola ritutori, 2013-12-16 ok a chanie wpływa, chala s	Anna Chichelle, Tabelisza ko Szz – Amgelmene Lindzielsen 4309, 2012-00-13-10-35, ja in cise, 629 z aropia, połstenie w	SCURDU 25/W Atmoka, piedzbar Krizik, NBC, 1–6 Nacili, Indian A	(8-300 HENRIA HAZOV pokobnie dokumenty - sty (H1)	(Rolt; 1-4 Nomer Aarty alt)	

Rysunek 112. Działka obciążona służebnością i zapis w Dziale III Księgi Wieczystej

Udogodnienia takie dostępne są na obszarze tych powiatów, które w swojej usłudze WMS publikują numer księgi wieczystej.

6.6. Sprawdzenie ustaleń MPZP dla podanej nieruchomości.

Celem niniejszego ćwiczenia jest zapoznanie użytkownika z możliwościami wykorzystania w serwisie <u>www.geoportal.gov.pl</u> informacji z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W ćwiczeniu należy sprawdzić szczegółowe ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego dla nieruchomości położonej w Halinowie przy ulicy Piłsudskiego 13. Umiejętność ta będzie bardzo przydatna w przypadku konieczności sprawdzenia przeznaczenia w planie zagospodarowania interesującej nas działki, na przykład przed jej zakupem.

Przy danych w tym ćwiczeniu, na początek, przy użyciu mechanizmu wyszukiwania adresów należy znaleźć (zlokalizować) interesującą nas działkę. Realizujemy to wpisując jej adres w wyszukiwarkę i klikając w wynik, co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 113. Wyszukiwanie działki po adresie

Jeśli znamy inne dane o działce pozwalające ją wyszukać (np. identyfikator, numer działki), to oczywiście stosujemy odpowiednie metody służące do jej znalezienia. Jeśli działkę potrafimy znaleźć przez lokalizację wzrokową, to wtedy ten etap ćwiczenia można pominąć.

Kiedy już widzimy interesującą działkę na ekranie, w oknie Zawartość mapy wyłączamy teraz warstwę "Ortofotomapa", a włączamy warstwę Plany zagospodarowania przestrzennego. W efekcie uzyskamy obraz zbliżony do tego na rys. 114.

Rysunek 114. Widok po uruchomieniu warstwy Plany zagospodarowania przestrzennego

Sprawdzenie szczegółowych ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego realizujemy przez kliknięcie w obszarze działki. W wyniku tego pojawi się okienko (rys. 115), z którego możemy przejść do wyświetlenia informacji o obowiązującym dla tej działki planie zagospodarowania przestrzennego. W tym wypadku działka jest położona w *strefie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej*. Widzimy również numer Uchwały ustanawiającej MPZP wraz z jej nazwą, a także odnośniki (linki) do ustaleń szczegółowych dla terenu, pełnej treści uchwały oraz legendy.

Rysunek 115. Wyświetlenie informacji o ustaleniach szczegółowych MPZP dla wskazanego terenu

6.7. Analiza zacienienia

Innym przykładem analizy możliwej do wykonania w Geoportalu, tym razem w Geoportal 3D, jest analiza zacienienia. Aby wykonać analizę zacienienia w pierwszej kolejności należy wycentrować mapę tak, aby analizowany obszar był widoczny w oknie mapy, następnie należy z Menu *Widok* wybrać opcję *Analiza zacienienia*. W wyniku tego uruchomi się okno z ustawieniami wizualizacji cieni. W oknie tym można ustawić pozycje słońca według daty i godziny, jakość cienia i ich intensywność (długość) oraz włączyć lub wyłączyć efekt zamglenia.

Analizy zacienienia	2 = ×
Pozycja słońca: 2019-05-21 08:05	
+ Włącz/wyłącz cienie	~
Jakość cieni średia 🔻	
Zasięg cieni bardzo duży 🔻	
Mgła	7

Rysunek 116. Okno ustawień analizy zacienienia.

Rysunek 117. Fragment mapy 3D z wizualizacją analizy zacienienia dla Lublina.

6.8. Analiza zmian w użytkowaniu terenu

Dzięki dostępności w Geoportalu archiwalnej ortofotomapy, można również zobaczyć jak przebiegała zmiana zagospodarowanie wybranego obszaru na przestrzeni lat. W tym celu należy użyć usługi Ortofotomapa archiwalna (*Zawartość mapy -> Dane archiwalne -> Ortofotomapa -> Standardowa*). Należy pamiętać o odznaczeniu wcześniej usługi Ortofotomapa aktualna znajdującej się w folderze wyżej, gdyż przysłoni ona dane prezentowane w usłudze z danymi archiwalnymi. Klikając w nazwę usługi prawym przyciskiem myszy, zostanie uruchomione menu kontekstowe zawierające opcje dostępne dla wskazanej warstwy.

Rysunek 118. Menu kontekstowe usługi Ortofotomapa archiwalna z podświetloną opcją Pasek czasu i widok paska czasu

W przypadku warstwy "Ortofotomapa archiwalna", wśród dostępnych opcji jest Pasek czasu, za pomocą którego można wybrać przybliżoną datę aktualności wyświetlanej Ortofotomapy.

Rysunek 119. Zmiany otoczenia Stadionu Narodowego w Ortofotomapa – archiwalna (2004, 2011, 2019).

Zadanie nr 1:

Podaj wysokość nad poziomem morza środka boiska stadionu znajdującego się na działce o identyfikatorze: 186301_1.0207.1758/36. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie działek' oraz narzędzie 'Współrzędne XYH')

Zadanie nr 2:

Podaj nazwisko przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej w wyborach parlamentarnych 2019 r., mieszczącej się pod adresem: Zarzyce Małe 9B. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie adresów' oraz 'Dane specjalistyczne')

Zadanie nr 3:

Podaj pełny identyfikator działki ewidencyjnej o numerze 39/6 położonej w obrębie ewidencyjnym Rózinowo. Podaj również podstawę prawną ustanowienia działki terenem zamkniętym. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie działek' oraz 'Dane specjalistyczne')

Zadanie nr 4:

Czy działka ewidencyjna o identyfikatorze 066201_1.0021.36/37 była w ostatnich 3 latach przedmiotem transakcji kupna/sprzedaży? Jeżeli tak, to podaj datę transakcji. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie działek' oraz 'Ceny nieruchomości')

Zadanie nr 5:

Czy w budynku przy ulicy Wojciecha Korfantego 7 w Bolesławcu znajduje się lokal stanowiący własność Agencji Mienia Wojskowego? Jeżeli tak, to proszę podać powierzchnię użytkową tego lokalu oraz numer księgi wieczystej nieruchomości gruntowej, na której położony jest budynek z przedmiotowym lokalem. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie adresów' oraz 'Dane innych instytucji')

Zadanie nr 6:

Czy dla działki ewidencyjnej o identyfikatorze 141201_1.0001.1867/2 zostało wydane pozwolenie na budowę? Jeżeli tak podaj numer tego pozwolenia. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie działek' oraz 'Portale mapowe ->Portal powiatowe' następnie już w portalu powiatowym w drzewku warstw Sanależy wybrać pozycję Architektura i Budownictwo)

Zadanie nr 7:

Podaj liczbę drzew znajdujących się na działce o identyfikatorze 141201_1.0001.4792. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie działek' oraz 'Obiekty topograficzne')

Zadanie nr 8:

Podaj numery punktów osnowy szczegółowej znajdujących się na działce o identyfikatorze 060607_2.0009.1006. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie działek' oraz 'Specjalistyczne informacje geodezyjne')

Zadanie nr 9:

Podaj rok publikacji udostępnianej w geoportalu ortofotomapy dla rejonu, w którym położona jest Bydgoska Baza Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Dane innych instytucji -> Ministerstwo Zdrowia' oraz 'Skorowidze -> Ortofotomapa standardowa aktualna')

Zadanie nr 10:

Proszę podać datę rozpoczęcia i planowaną datę zakończenia aktualizacji bazy BDOT10k dla powiatu wejherowskiego, która realizowana jest przez GUGiK w roku 2020. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie ogólne' oraz 'Monitoring pozyskania danych')

Zadanie nr 11:

Odszukaj działkę o numerze 207/2 położoną w granicach arkusza mapy 2 (AR_2), w obrębie Piastów (0029), w gminie Jedlińsk (142505_2). Jeśli w obrębie znalezionej działki znajduje się lotnisko, podaj przybliżone wymiary i powierzchnię pasa startowego. (Podpowiedź: Wy-korzystaj 'Wyszukiwanie działek' oraz 'Pomiary')

Zadanie nr 12:

Wskaż wysokość najwyżej i najniżej położonego punktu dla obszaru mapy w układzie 2000, w skali 1:500 o godle 7.173.20.24.1.3. (Podpowiedź: Wykorzystaj 'Wyszukiwanie sekcji map' oraz 'narzędzie 'Objętość mas ziemnych od płaszczyzny')

7. Wykorzystanie danych i usług GUGiK w oprogramowaniu QGIS.

Dane przestrzenne i usługi danych przestrzennych to podstawowe źródło informacji dla systemów GIS. Jednym z takich systemów jest system **QGIS** (dawniej: Quantum GIS), który jest darmowym, otwartym (tzw. OpenSource) oprogramowaniem geoinformacyjnym licencjonowanym na warunkach GNU⁵ General Public License, w 39 wersjach językowych. Jest to przyjazne dla użytkownika narzędzie działające na systemach Linux, Unix, Mac OSX, Windows i Android. Oprogramowanie **QGIS** rozwijane jest przez grupę programistów działających na zasadach wolontariatu. Umożliwia ono przeglądanie, edytowanie i analizowanie danych przestrzennych. Funkcjonalności systemu mogą być dodatkowo rozszerzane poprzez wykorzystanie wtyczek. System obsługuje wiele formatów: **wektorowych, rastrowych i bazodanowych**. Narzędzia dostępne w oprogramowaniu mają bardzo szerokie zastosowanie. Pozwalają usprawnić pracę z danymi pobieranymi z wielu źródeł. Dają również możliwość wykorzystania danych publikowanych poprzez **usługi sieciowe** WMS, WMTS czy WFS. Szereg takich usług udostępnia m. in. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, co przedstawiono na przykładach w niniejszym rozdziale.

Oprogramowanie QGIS, można pobrać ze strony: <u>https://qgis.org/pl/site</u>. Aktualnie dostępna wersja systemu to 3.12.3, którą wykorzystano do prezentacji funkcjonalności oprogramowania. Typowy obraz uruchomionego systemu przedstawiono poniżej (rys. 120).

Rysunek 120. Główne okno programu QGIS

W górnej części głównego okna programu QGIS znajduje się **menu**, w którym dostępne są wszystkie funkcje programu. Natomiast nieco niżej znajdują się **paski narzędzi**, które zawierają najczęściej wykorzystywane funkcje. Widoczność pasków narzędzi oraz paneli warstw, widocznych w lewej części okna, można dostosowywać do swoich potrzeb poprzez wybranie z **paska menu** zakładki *Widok*, a następnie opcji *Paski narzędzi*.

⁵ **GNU** General Public License (GPL) – **licencja** wolnego i otwartego oprogramowania stworzona w 1989 roku przez Richarda Stallmana i Ebena Moglena na potrzeby Projektu **GNU**, zatwierdzona przez Open Source Initiative. Pierwowzorem licencji była **licencja** Emacs General Public License.

Rysunek 121. Konfiguracja pasków narzędzi z poziomu menu Widok

Okno z dostępnymi panelami warstw i paskami narzędzi można wywołać również poprzez kliknięcie prawym klawiszem myszy w puste miejsce na pasku narzędzi. Największy obszar głównego okna zajmuje **okno mapy**, w którym prezentowane są dane. W lewej części okna głównego widoczny jest panel *Warstwy*. W panelu *Warstwy* wyświetlane są nazwy aktualnie wczytanych warstw. Znajdują się tam również podręczne panele umożliwiające szybkie wczytanie warstw.

Na samym dole ekranu znajduje się **pasek stanu**. Widać na nim aktualne współrzędne kursora, skalę mapy (możemy ją zmieniać poprzez wpisanie wartości lub wybór z rozwijalnej listy), opcję renderowania mapy oraz informację o bieżącym **układzie współrzędnych**.

Obraz systemu z wgranymi przykładowymi warstwami przedstawiony został poniżej na rys. 122.

Rysunek 122. Widok głównego okna programu QGIS z podłączonymi warstwami z usług WMS

QGIS jest oprogramowaniem wykorzystywanym na całym świecie, dlatego na początku pracy należy dostosować układ współrzędnych do środowiska pracy. Należy jednak pamiętać, że oprogramowaniu QGIS wykorzystywana jest tzw. reprojekcja w locie – domyślnie układ współrzędnych projektu (wyświetlania mapy) zostaje ustalony zgodnie z układem odniesienia **pierwszej załadowanej** do mapy warstwy. Współrzędne obiektów na kolejno wczytywanych warstwach zostają przetransformowane do układu współrzędnych projektu.

Układ współrzędnych, w którym wyświetlane są dane, można zmienić wybierając z menu zakładkę *Projekt*, a następnie opcję *Właściwości*. Zmiany układu współrzędnych można również dokonać wybierając przedostatnią ikonkę z paska stanu, który przestawiono poniżej na rys. 123. Pasek stanu daje również szybką informację, w jakim układzie aktualnie prezentowany jest projekt (np. EPSG:2180).

```
Wspölrzędne 675784.1,482213.6 % Skala 1:1000 🔻 🔐 Powiększenie 100% 💠 Obrót 0,0 ° 💠 🗸 Renderuj 💮 EPSG:2180 📿
```

```
Rysunek 123. Pasek stanu umożliwiający wybór układu współrzędnych
```

Po kliknięciu w ikonkę z układem współrzędnych, pojawi się okno służące do wyszukiwania i wyboru odwzorowania. Jak widać na rys. 124 do każdego układu współrzędnych przypisano kody EPSG. Zostały one utworzone przez organizację European Petroleum Survey Group w celu standaryzacji nazewnictwa i parametrów układów współrzędnych. Dzięki ich zastosowaniu możliwe jest szybkie wyszukiwanie i przypisywanie układów współrzędnych do poszczególnych warstw danych przestrzennych. Kody te są powszechnie stosowane w większości aplikacji klasy GIS.

_	Układ współrzędnych projektu (CRS)		
Ogólne	Brak ukladu współrzędnych (lub nieznane/nie-ziemskie odw	zorowanie)	
Metadane	Filt Q		
Ulded	Ostatnio używane układy współrzędnych		
współrzednych	Układ współrzędnych	Authority ID	(±
	ETRS89 / Poland CS92	EPSG:2180	
Domyslny styl	WG5 84	EPSG:4326	
	ETRS89 / Poland CS2000 zone 7	EPSG:2178	
Źródła clanych	ETRS89 / Poland CS2000 zone 8	EPSG:2179	-
Live outjen	Wunenermann układ wcoółczednoch (e nroz-lonolat	TISER-100000	•
Relacje	Predefiniowane układy współrzędnych		Ukryj nieaktualne
-	Układ współrzędnych	Authority ID	
mienne	ETRS89 / Poland CS92	EPSG:2180	
	ETRS89 / Portugal TM06	EPSG:3763	*
akra	4		- F
CIC Conver	ETRS89 / Poland CS92	1652-6-	5 m
guio server	-	2 Tring	7 2
	WKT	2	+ 5
	BASECEOCODS ("ETDS89", T	5 mg	~
	▼ Transformacje układu odniesienia		
	V Pytaj o przekształcenia, gdy dostępnych jest ich klika (zdef	fniowane w głównych usta	wieniach)

Rysunek 124. Okno właściwości projektu pozwalające na wybór układu współrzędnych

Dodatkowo w zakładce Ustawienia można również wybierając opcję Układ współrzędnych użytkownika, zdefiniować własny układ współrzędnych. Ponadto, jest także możliwość zmiany układu współrzędnych domyślnie przypisanego w aplikacji poprzez opcje dostępne w zakładce Ustawienia » Opcje » Układ współrzędnych. Wówczas podczas kolejnego uruchomienia aplikacji zostanie przypisany nowy domyślny układ współrzędnych.

Jak widać jest wiele sposobów zmiany i przypisania układu współrzędnych. Jednak chcąc uniknąć problemów związanych z różnicami w układach współrzędnych, szczególnie podczas wczytywania warstw z usług **WMS** czy **WFS** najlepiej już na początku pracy w QGIS zdefiniować odpowiedni **układ współrzędnych projektu**. Wówczas nie napotkamy na problemy dotyczące różnych odwzorowań, podczas wczytywania kolejnych warstw.

7.1. Ćwiczenia praktyczne

W niniejszym rozdziale przedstawionych zostało kilka najbardziej praktycznych funkcjonalności związanych z oprogramowaniem QGIS umożliwiających wykorzystanie własnych danych w postaci wektorowej w połączeniu z danymi dostępnymi w usługach sieciowych WMS udostępnianych m.in. przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Stanowić one będą podstawę do dalszej nauki i rozwoju nabytych umiejętności.

7.1.1. Wczytanie danych wektorowych i ich symbolizacja

Chcąc wgrać nowe dane do projektu, wystarczy po uruchomieniu aplikacji przeciągnąć **plik z danymi** (np. **gml**) używając lewego kursora myszy i upuścić w oknie mapy. Jak przedstawiono na rys. 125, pojawi się okno umożliwiające wybór warstw, które będą prezentowane w projekcie.

🔇 Wybierz	warstwy wektorowe do dodania		:
ID warstwy	Nazwa warstwy	 Liczba obiektów 	Typ geometrii
0	BudowlaPodziemna_P	10	Polygon
1	ObudowaPrzewodu_L	3	LineString
6	PrzewoGazowy_L	2	LineString
2	PrzewodKanalizacyjny L	361	LineString
3	PrzewodyElektroenergetyczne_L	218	LineString
4	PrzewodyTelekomunikacyjne_L	27	LineString
5	PrzewodyWodociagowe_L	118	LineString
7	PunktOOkreslonejWysokosci	1179	Point
8	SluplMaszt_C	162	Point
9	SluplMaszt_L	23	LineString
10	SlupIMaszt_P	12	Polygon
11	UrzadzeniaTechniczne_C	1157	Point
12	UrzadzeniaTechniczne_P	103	Polygon
4			
`			
O	K Zaznacz wszystko 🗸 Dod	aj warstwy do grupy	/ Anuluj

Rysunek 125. Okno pozwalające na wybór warstw z danymi

Używając przycisku **Ctrl** można wskazać kilka warstw. Po zatwierdzeniu dane pojawią się w głównym oknie projektu, a w panelu *Warstwy*, odpowiednio nazwane warstwy zawierające różne typy geometrii. Symbolizacja warstw zostaje przypisana losowo przez aplikację. Jednakże każda z dodanych warstw posiada menu kontekstowe dostępne pod prawym klawiszem myszy, jak przedstawiono na rys. 126.

Q *QG5 2.12.3 - QG5		- 0	×
Projekt Edycja Widok Warstwa	Įstawienia Wtyczki Wekt <u>o</u> r Baster Bazy danych Wjnternecie Siatka Progessing <u>P</u> omoc		
1 🔁 🗟 🕄 🖬		9 - 📕 - 9	
🧟 🎕 V6 🔏 💐 🕅	///同心水・図 6 × 6 8 5 0 1/5 8 20・	🙊 💵	
Warstwy ≪ এ: ●, ▼ 5, - 3 1 1 1.			
V → ShpiMnxt.C V — PrzewodyBektroenergetyc	Powiększ do zeznaczonych Powiększ do zeznaczonych Pokaz w podgładnie Wydwieśli liczbę obiektów Kopiuj wastbrę Zmień gazwę wastbrę Dupśliuj wastbrę Ubuń wastbrę Ubuń wastbrę	X	1
	Otwórz tabelę atrybutów Fiłtný- Zmień źródko danych-	1	
	Ustaw zakres skalowy midoczneści warstwy Ustaw układ współrzędnych +	0	,
	Eksportuj +		2
	Style >		
	Wasiciwości.		
Q, Saukana fraza (Ctri +K)	r 808045,637378 🖏 z 1:4066 🔻 🔒 z 100% 🗘 + 0,0* 🗘 🗸 Renderug 🌑	8956:2180	1

Rysunek 126. Menu kontekstowe warstwy

Wybierając opcję *Właściwości...*, a następnie *Styl* można zmienić sposób prezentacji obiektów. Okno *Właściwości...* można również wywołać poprzez dwukrotne kliknięcie w wybraną warstwę w panelu *Warstwy*.

Q Właściwości warstwy	- QGIS SlupIMaszt_C Styl		×
Q	Q 🚽 Jeden symbol 👻		
👔 Informacje	*	Znacznik Prosty znacznik	+
🗞 Źródło			
💐 Styl			
abc Etykiety			
💼 Maski	Jednostka milmetry		- ·
Kartodiagram	Krycle Kolor	0	B 100,0 % +
💎 Widok 3D	Rozmiar 2,00000	P	: 🕄
Pola 📔	Obrót 0,00 *		¢ (
🔡 Formularz atrybutó	V. Q. Ulubione		
• 📢 Złączenia	• 0	• •	• 💝 🐐 📋
Dane pomocnicze	dot black dot white	dot blue dot green	dot red effect drop
🖉 Akcje			shadow
🧭 Wyświetl			Zapisz symbol
🞸 Renderowanie	Wyświetlanie warstwy Styl	ОК	Anuluj Zastosuj Pomoc

Rysunek 127. Zmiana stylu wyświetlania warstw w QGIS

Najprostszą metodą symbolizacji w przypadku warstwy z obiektami punktowymi jest wybór preferowanego symbolu z okna zawartości biblioteki symboli (A), zmiana koloru wyświetlanych obiektów (B) oraz zmiana rozmiaru symboli czy grubości linii (C) (rys.127).

7.1.2. Modyfikacja istniejących danych i tworzenie nowej warstwy z danymi

Podczas pracy z aplikacjami klasy GIS istnieje często konieczność modyfikowania już istniejących danych wektorowych lub przygotowania nowych danych. Program QGIS udostępnia funkcjonalności związane z tworzeniem <u>nowych warstw wektorowych</u>, a także narzędzia służące do modyfikacji geometrii i atrybutów obiektów znajdujących się na tych warstwach.

Aplikacja QGIS umożliwia edytowanie plików np. SHP, <u>nie udostępnia</u> natomiast możliwości edycji danych w formacie GML. Aby modyfikować warstwę zapisaną w formacie GML konieczna jest wcześniejsza konwersja danych do formatu SHP. W tym celu, należy z menu kontekstowego warstwy, wybrać opcję *Eksportuj* » *Zapisz warstwę jako...* (rys. 128).

Rysunek 128. Zapisanie warstwy w formacie SHP

Pojawi się okno dialogowe umożliwiające wskazanie ścieżki, gdzie zostanie zapisana nowa warstwa w formacie np. SHP, a także inne parametry nowej warstwy. Gotowy projekt można zapisać również w wielu formatach umożliwiających dalszą prace z danymi w innych programach. Listę formatów, w których można zapisać dane przedstawiono na poniższym rys. 129.
Zapisz warstwę we	ktorową jako	×	GeoPackage
			ESRi Shapefile
format	ESRI Shapefie	-	Arkusz kalkulacjóny MS Office Open XML (XLSX)
Naziva pilitu			Arkusz kalkulacyjny Open Document (ODS)
Nazwa warstwy			Atlas BNA
Field consideration the	Protect (201-8010-7180 - 870185 / Priced (202)	- 0	AutoCAD DXF
ounce and out a fear for	region or or pression - Enclose / Francis Cont		Comma Separated Value (CSV)
Kulmarie	um-a	- 1	Format GPS eXchange [GPX]
Trains halos norm	con e		Geoconcept
h Webierr ools d	o eksnortu i enrie eksnortu		Geography Markup Language [GML]
w Geometria	a exaperta repoperenta		Geo/SON
• Geometria			Geo/SON - Newline Delimited
typ geometrii	Automatycznie	*	GeoRSS
Wymuli tryb m	15		INTERLIS 1
Uvzpiednij vyn	tur 2		INTERLIS 2
> Zasieg (akt	ualny: warstwa)		Keyhole Markup Language (KML)
w Opcie warstwy			Mapinto MIF
			Mapinfo TAB
RESIZE NO		•	Microstation DGN
SIPT		·	Plik S-57 Base
Dpcje danych			PostgreSQL SQL dump
			Spatial.ite
Dodaj zapisany plk	do mapy OK Anuluj	Pomoc	SQLite

Rysunek 129. Dostępne formaty, w jakich można zapisać dane w QGIS

Podczas zapisywania danych w formacie SHP (ESRI Shapefile), w panelu warstw pojawi się nowa warstwa, którą <u>można już modyfikować</u> zarówno w zakresie geometrii jaki i atrybutów opisowych. W tym celu należy włączyć opcję *Tryb edycji* warstwy, dostępny w menu kontekstowym warstwy (rys. 130) lub stojąc na warstwie którą chcemy edytować poprzez wskazanie ikonki Zanajdującej się na pasku narzędzi digitalizacji.

Rysunek 130. Tryb edycji warstwy w QGIS

Po jej wybraniu uaktywniają się dodatkowe paski narzędzi rysowania umożliwiające modyfikowanie wskazanej warstwy (pasek digitalizacji, zawansowanej digitalizacji i digitalizacji kształtów). Dają one możliwość **dodawania** nowych obiektów, **usuwania** już istniejących lub **modyfikacji** obiektów. Tryb edycji warstwy należy zamknąć po dokonaniu zmian, gdyż może on wpływać na inne funkcje aplikacji, w szczególności na działanie narzędzi geoprzetwarzania.

Biorąc pod uwagę, że najpopularniejszym formatem zapisu danych w postaci wektorowej jest **shapefile (*.shp)**, realizacja poniższych ćwiczeń zostanie przedstawiona w oparciu o format SHP. Warto dodać, iż na jednej warstwie SHP mogą znajdować się tylko i wyłącznie obiekty tego samego rodzaju – tj. **punkty, linie lub poligony**. Zasada ta obowiązuję również w przypadku innych formatów wektorowych.

Warstwy wektorowe podczas trybu edycji posiadają nieco inne ikonki rysowania w zależności od typu geometrii obiektów, jak przedstawiono poniżej na rys. 131.

Aby utworzyć nową warstwę wektorową, należy z głównego menu wybrać zakładkę *Warstwa* » *Twórz warstwę* » *Nowa warstwa Shapefile*. Pojawi się okno dialogowe umożliwiające skonfigurowanie nowej warstwy wektorowej, jak przedstawiono na rys. 132.

- Home warsowa	anapoint	^	
azwa pliku	Desktop/szkolenie POWER 2/projekt s	ied.shp 🕼 🛄	
odowanie pliku	UTF-8	•	
ip geometrii	√" Linia	*	
datiowe wymiary	🖲 brak 🕓 wartości Z (oraz M	M Distriev O (N	
	Project CRS: EPSG:2180 - ETRS89 / P	Foland CS 👻 🍓	
owe pole			EPSG:4326 - WGS 84
Nazwa			Project CPS: EPSG-2180 - ETPS89 / Poland CS92
Typ etc Dar	re tekstowe	•	Project CK3. EP30.2100 - ETK3057 Poland C352
Długość 100	Doktadność		Default CRS: EPSG:4326 - WGS 84
	Dodaj	de listy pól	EPSG:2178 - ETRS89 / Poland CS2000 zone 7
ista pól			EPSG:2179 - ETRS89 / Poland CS2000 zone 8
Nazwa	Typ Długość D	okładność	
id (rednica	Integer 10		
Opis	String 100		Punkt
4			; Wielopunkt (MultiPoint)
		🔀 Usuri pole	
			~

Rysunek 132. Konfiguracja nowej warstwy wektorowej

W wywołanym oknie dialogowym należy podać ścieżkę, gdzie zostanie zapisana nowa warstwa, a także wskazać **typ geometrii** i **układ współrzędnych**. W sekcji *Nowe pole* istnieje również możliwość skonfigurowania dodatkowych pól dla zapisanej warstwy. Po zapisaniu we wskazanej lokalizacji zapisana zostanie pusta warstwa SHP.

W programie GQIS można również utworzyć nową warstwę wektorową z rozszerzeniem SHP, umożliwiającą dodanie nowych obiektów wraz z atrybutami opisowymi tych obiektów. Warstwa w formacie **SHP** składa się z kilku plików o tej samej nazwie, ale różnych rozszerzeniach:

*.shp – przechowuje informacje związaną z geometrią;

*.**dbf** – przechowuje tabelę atrybutów, zawierającą informacje o poszczególnych obiektach zapisanych na warstwie;

*.shx – służy do szybszego wyszukiwania obiektów na warstwie poprzez mechanizm tzw. indeksowania;

*.**prj** – zawiera informacje o odwzorowaniu kartograficznym. Opisuje, jak należy interpretować dane geometryczne, aby zostały poprawnie wyświetlone na mapie;

*.cpg – jest to opcjonalny plik (tworzony przez program QGIS), który zawiera informację o kodowaniu znaków w tabeli atrybutów;

*.**qpj** – jest to opcjonalny plik (tworzony przez program QGIS), który zawiera informację o odwzorowaniu kartograficznym (odpowiednik *.prj).

Minimum niezbędnym, aby móc otworzyć dane w formacie SHP to pliki z rozszerzeniem *shp, *dbf i *shx. Wczytanie pliku SHP do programu QGIS następuje w ten sam sposób jak w przypadku pliku GML. Należy przeciągnąć do okna mapy jeden z trzech wymienionych powyżej plików.

Tak jak w pierwszej części ćwiczenia, uaktywniając tryb edycji Zmożna zacząć wprowadzać bądź modyfikować obiekty. Do tego celu należy wykorzystać narzędzia dostępne na pasku narzędzi *Digitalizacja* i *Zaawansowana digitalizacja* (rys.133)

Rysunek 133. Paski narzędzia digitalizacji i zaawansowanej digitalizacji

Należy pamiętać o <u>zapisie</u> wprowadzonych zmian na warstwie podczas dezaktywacji opcji *Tryb edycji.*

7.1.3. Projekt z prezentacją danych z usługi KIEG i KIUT

W systemie QGIS istnieje możliwość prezentacji danych z usług WMS i WMTS takich jak np. Krajowa Integracja Ewidencji Gruntów (KIEG) i Krajowa Integracja Uzbrojenia Terenu (KIUT), które są usługami utrzymywanymi przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii, a ich źródłem są powiatowe usługi WMS dotyczące odpowiednio ewidencji gruntów i budynków i sieci uzbrojenia terenu. Adresy usług można pobrać przede wszystkim ze strony www.geoportal.gov.pl z zakładki **Usługi**. Opis najważniejszych z dostępnych usług przedstawiono w rozdziale 4 pt. *Najważniejsze usługi danych przestrzennych w Polsce*.

	eoportal.g	ov.pl				- 9
🕷 O Geoportatis 🛤	Darie Aplikacje Owich	ga den i weiselen age	Porroc Współpraca Słu	ita prodezyjna Kontakt 📹	Newsletter 💽 YouTube	
Ching - Uning page 200 Using prze 200 Główny Uning Geod zymerudionych w fe	og pozogljalnia WAS s WATS ga polinima WAS ga polinima WAS ga polinima WAS ga polinima Josefow CM ga wycalikania zborbw CM ga AH gi skowskiwe ga ComtS ag Rome;	MTS wregtaplania WMS ¹ tegraficznyce oodarowania prz	i WMITS ² die röhrych kat estrzennege	je da ogori danych prostroerwych	Coportal 10	Geoportal Krajowy
Rodzaj unkugi	Narws usilogi		Pokal w geoportalu	Link de adresu uskopi	1 million	Destal D7Cik +
WMS	Krajewa lategracja Ewistern	çi Gruntêw (NEG)	۲	Kopiuj adres uskaji	Zasoky CAMP	(zakup danych on-line)
wms	Krejowa integracja Listinge	nia Jannu (KNI)	۲	Kopiuj adres uskugi		
wms	Englano Integracio Miejeco Zegospodarowania Preesto	wych Mandar renengo (KiMP)	۲	Kopiuj adres uskugi		

Rysunek 134. Adresy usług udostępnianych przez GUGiK

W celu skonfigurowania połączenia z usługą WMS w programie QGIS należy z menu głównego wybrać zakładkę *Warstwa* » *Dodaj warstwę* » *Dodaj warstwę WMS/WMTS* przedstawiono na rys. 135.

Projekt Edycja Widok	Warshwa Ustawienia Whyczki Wektgr Baster Bazy Gl Zarządzanie źródkami ganych Textor warstwe	danych Wintern Ctri+L	ecie Siatka Progessing <u>Pomoc</u>	• 1/0-•
Wantery Wantery Construction		76	V. Dodaj warstwę waktorema Dodaj warstwę nastrową Dodaj warstwę siatkową Dodaj warstwę siatkową Dodaj warstwę Spatiali Dodaj warstwę ORU Sastial	Ctri+Shift+V Ctri+Shift+R Ctri+Shift+T Ctri+Shift+D Ctri+Shift+2 Ctri+Shift+2 Ctri+Shift+0 Ctri+Shift+W
Proegledarka Spatial.Ate PortGIS MASSGA Oracle D82 WMSSWMTS WMSSWMTS WMSS/CGC API - Fec WCS OWS AccGiofestureServer AccGiofestureServer Comparison	Zapisi jako Zapisi jako Uvuň wastowejgrupe Ovupškoj wastow(j) Ustaw zakres skalowy widoczności wastow(j) Definicij układ współeześnych wastowy Ustaw układ współeześnych projektu wg wastowy Właściwości gastory Filtruj Etybiatowanie Or Pokaz w podpladzie Or Pokaz wszytkie w podplądzie	Ctri+D Ctri+Shift+C Ctri+F	Dodaj warstwę Accgis MapServer Dodaj warstwę WCS Dodaj warstwę WFS Dodaj warstwę Acgisis FeatureServer	

Rysunek 135. Podłączenie warstwy WMS

Po wyborze opcji *Dodaj warstwę WMS/WMTS* pojawi się okno dialogowe umożliwiające skonfigurowanie połączenia. Należy wybrać opcje *Nowa*, a w kolejnym oknie podać nazwę warstwy oraz podać adres usługi WMS. Adres usługi można skopiować z zakładki **Usługi** z serwisu <u>www.geoportal.gov.pl</u>.

🚺 Zacastarna bodkani da	wych (WMS/WMIS	х	G Ubytet nowe polactorie WHE/WIMIS	×	
Treepadarka	Names Estimate Sets Solid Servers		Secondity polycomia		
Take	6	•)	Nexus 400	1	
State and	false block tool 1	Nayat Dona Dode deredine annene	UPL https://integracia.gugk.gov.a/kpi.bin/Projonal/itegracial/videnci/Gruntew		
St test	0 Nation Bytul Strengtonie		Undersytekstanie		
			Configuracian Bear asbeagnected		
			wiyberziub ubvicz konfigurację uverzyteitnana		
CeoFactage			bezuerzybitania 👻 🖉 👘		
Parate .			fonfiguraçia przechowaje zaszyfewane ćane w bode danych uwerzytelnana		
W. respects.			ques.		
The wester	Kodomanie eliraza				
Charles			Okche maare/maare		
500 mm			Later .		
			* atterne Padera		
ENter and a second	icreviate		Ignoraj Sethia; SetTie URI podeny w Capabilities		
CO BASSING	Ruanter kroku Lederle (pd)		Igranuj liethwareinfe LRI podery is Capabilities		
84 mil	Unit shellshi da Getheaturishi	181	Egrand averande on (mere 1.3/mere)		
The arts/oscan-	DPSG-200-CTXMB (Palend CM2	Jues.	Egranuj zgłoszane zakrozy waratw		
Testares	Colord in second site of out		Odweit orientację eel		
Territi Map Server	Report and the		Wygiedz pradkade kzonic bitwep		
Ele Sere	Calmer	a second a second second second second			
Sta George		Zeninij Duly Peres	OK Analg Henor		

Rysunek 136. Konfiguracja połączenia usługi WMS

Po akceptacji w oknie *Zarządzanie źródłami danych* w pasku wyboru pojawi się pozycja dodanej usługi KIEG. Następnie zatwierdzając przyciskiem *Połącz* w głównej części okna dialogowego pojawią się warstwy usługi WMS, jak przedstawiono na rys. 137.

Przeglądarka	Viarstvy Kolegnedčin	arstv Gate Sauka	sewera	
Wektor	K266			
Raster	Polacz Nova	Edvta L	Isuń	Wczytaj Zapisz Dodał domyśne serwe
Siatka	ID .	Nazwa	Tytuł	Streszczenie
CSV	- 0	1940	Krajowalntegracj	Usługa Krajowa Integracja Ewidencji
GeoDarkage	► 1	powiaty	Powiaty włączon	
Georackage	3	powiaty_obreby	Powiaty włączon	
SpatiaLite	+ 5	powiaty_uzytki	Powiaty z warst	
PostgreSQL	11	elow	Komunikacja sys	
uccos	. 9	regon	Komunikacja sys	
NSSQL	P 11	pesel	Komunikacja sys	
Drade	* 13	zsin	Zasienia ZSIN	Consistent de la constante de
082	15	obreby	Granice obrębow	Granice obrębow ewidencyjnych poc
	10	aziaiki	Działki ewidency	Działki ewidencyjne pochodzące z se
Warstwa	1.01	geoportal	Murponi działak	Numani działak - usługa zbiorsza W
wirtuaina		numery_ozialek	indumery oziarek	Numery Galarek - Gstaga 20101Cas VI
WMS/WMTS	Kodowanie obraze			
wcs	🖲 PIG 🔵 PIG	⊖ 396G ⊖ 1399		
WFS / OGC API - Features	Coordinate Reference Sy	rstem (7 available)		
ArcGIS Mars	Romier kafe			
Secuer	Rozmier kroku zędenia (po	0		
	Limit obiektow dia GetPeat	areinfo		10
ArcolS Feature	EP56:4326 - WG5 84			2men
Nor Logit		el legendy WINS		
Jer ver	Low Print the International	A TRANSPORT OF A LOSS OF		

Rysunek 137. Widok warstw w ramach usługi WMS podczas konfiguracji połączenia w QGIS

Wybierając pierwszą pozycję z listy warstw, a następnie akceptując przyciskiem *Dodaj*, w panelu *Warstwy* w głównym oknie systemu QGIS pojawi się <u>nowa warstwa z usługą</u> <u>WMS.</u> W analogiczny sposób należy postępować dodając kolejne usługi. Poniżej na rys. 138 przedstawiono projekt sieci elektroenergetycznej z dodanymi warstwami bazującymi na usługach WMS – **KIUT** i **KIEG**.

Rysunek 138. Projekt przewodów z widocznymi w tle danymi z usługi KIEG i KIUT

Jak widać na przedstawionym powyżej przykładzie (rys. 139), połączenie narzędzi GIS i powszechna dostępność usług WMS niesie w sobie ogromny potencjał, możliwy do wykorzystania w różnych działaniach. Dodatkowo w ramach usługi KIEG, klikając w ikonę do w panelu bocznym prezentowane są informacje o działce, te same, które dostępne są z poziomu serwisu www.geoportal.gov.pl.

Rysunek 139. Widok projektu w QGIS z wyświetloną informacją o działce z usługi KIEG

Wśród prezentowanych informacji znajduje się między innymi identyfikator wskazanej działki oraz informacje o jej lokalizacji (nazwa województwo, nazwa gmina, nazwa obrębu). Informacje mogą się różnić w zależności od usługi powiatowej np. działka o identyfikatorze 141201_1.0001.865/6 z powiatu mińskiego posiada informacje jak poniżej na rys. 140.

ldentyfikator działki	141201_1.0001.865/6
Województwo	Mazowieckie
Powiat	Miński
Gmina	m. Mińsk Mazowiecki
Obręb	Mińsk Mazowiecki
Numer działki	865/6
Pole pow. w ewidencji gruntów (ha)	0.8946
ĸw	brak informacji
Grupa rejestrowa	11.2 - Grunty powiatów przekazane w trwały zarząd oraz grunty, których wł. nie są znani
Data publikacji danych	2020-06-02
Informacje dodatkowe o działce	Organem odpowiedzialnym za dane ewidencji gruntów i budynków jest Starosta Powiatu (ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne art. 7d pkt 1, Dz.U. z 2019 r. poz. 725).

Rysunek 140. Informacje o działce

Przygotowywany projekt w programie QGIS można opatrzyć dodatkowymi elementami w postaci opisu projektu, podziałki czy strzałki północy, które dostępne są w zakładce *Widok* » *Dekoracje*. Na koniec można przygotować projekt do wydruku wstawiając z zakładki *Widok/Dekoracje* elementy opisujące.

Rysunek 141. Widok projektu w QGIS z elementami opisującymi

Przygotowany projekt można zapisać postaci pliku w formacie png, pdf wybierając z menu głównego zakładkę *Projekt* » *Import/Eksport* » *Zapisz mapę jako*.

7.1.4. Wtyczki w QGIS

Aplikacja **QGIS** daje nam również możliwość **rozbudowania** funkcjonalności poprzez dodanie z zakładki *Wtyczki* <u>nowych możliwości</u> ukierunkowanych na potrzeby określonych grup użytkowników. Wśród nich znaleźć można szereg wtyczek opracowanych dzięki inicjatywie Głównego Geodety Kraju przez firmy EnviroSolutions i GIS Support. Dodatkowe funkcjonalności dostępne poprzez wtyczki wykorzystują przede wszystkim usługi WMS udostępnione przez GUGiK.

Aby skorzystać z wtyczek, należy je zainstalować wybierając w głównym menu zakładkę *Wtyczki » Zarządzanie wtyczkami*. Wpisując w pasku wyszukiwania frazę GUGiK, pojawi się lista wszystkich dostępnych wtyczek wykorzystujących dane i usługi udostępnione przez urząd, co przedstawiono na rys. 142.

😡 Wtyczki Niezainstało	owane (519)		×
촕 Wszystkie	C. GUGK		G
Zainstalowane Niezainstalowane Mistaluj z pliku ZIP	Archiwalna Ortofotomapa Geokodowanie Adresów UUG GUGiK Oblicz wysokość (GUGiK NMT) Przechwyć Wysokość GUGiK NMT API Usługa Lokalicacji Dzałek Katastrałwych Wyszka GiS Support	Wtyczka pozwala na pobieranie geometrii granic działek katastralnych, obrębów, gmin, powiatów i województw. ENG: The plugin made for dowloading parcells geometry from The Central Office of Geodesy and Cartography of Poland "ULDK API".	
🔆 Ustawienia		Wtyczka pozwala na pobieranie geometrii granic działek katastralnych, obrębów, gmin, powiatów i województw za pomocą numeru TERYT lub współrzędnych w dowolnym układzie. Pobieranie danych jest realizowane p usługą ULDK udostępnianą przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. ENG: plugin allows user to download geometry of parcells, communies, regions u the TERYT number or coordinates in any system. Plugin uses ULDK API of Central Office of Geodesy and Cartography of Poland.	rzez The ising The
		Aktualizuj wszystkie Zainstałuj wtyc	ake
		Zamionj	Pomoc

Rysunek 142. Wtyczki wykorzystujące usługi GUGiK

W prawej części okna dialogowego znajduje się krótki opis funkcjonalności dostępnych poprzez poszczególne wtyczki wraz z informacją o wersji i autorze. Po zainstalowaniu wtyczek, nowe funkcjonalności dostępne będą m.in. z poziomu pasków narzędzi widocznych w górnej części okna dialogowego QGIS.

W poniższej tabeli 4 przedstawiono krótki opis funkcjonalności udostępnionych w postaci wtyczki wykorzystującej usługi GUGiK przez firmę GIS Support.

 Narzędzie pozwala na wyszukiwanie działek poprzez usługę ULDK. Wybór działki odbywa się poprzez kliknięcie kursorem w dowolnym miejscu w oknie mapy. Geometria wyszukanej działki jest pobierana na warstwę tymczasową.

 Image: Narzędzie pozwala na wyszukiwanie działek ewidencyjnych poprzez usługę ULDK. Wybór działki odbywa się pojedynczo poprzez wskazanie np. identyfikatora działki lub większej liczby działek jednocześnie, których identyfikatory zapisano w pliku csv. Geometria wyszukanych działek jest pobierana na warstwę tymczasową.

NMT	Narzędzie pozwala na sprawdzenie wysokości nad poziomem morza dowolnego miej- sca wskazanego kursorem myszy na podstawie usługi NMT udostępnionej przez GU- GiK. Punkty zostają zapisane na warstwie tymczasowej. Istnieje możliwość dopisania informacji o wysokości dla obiektów z warstwy tymczasowej, a także wygenerowanie profilu podłużnego.
۲	Baza krajowych usług – zbiór adresów do popularnych, ogólnokrajowych usług WMS.
WMTS	Narzędzie udostępniające dane w ramach usług WMTS.
۲	Przekierowanie do serwisu MAPSTER, które dostarcza skany historycznych map i pla- nów miast Polski i Europy w rozdzielczości 400-600 dpi.

Tabela 4. Opis funkcjonalności udostępnionych przez firmę GIS Support

Kolejne funkcjonalności dostępne z poziomu wtyczek, których opis przedstawiono w tabeli 5 opracowała firma EnviroSolutions.

<u>@</u>	Narzędzie pozwala na pobieranie granic działek, obrębów, gmin, powiatów i woje- wództw za pomocą numeru TERYT lub współrzędnych w dowolnym układzie współ- rzędnych. Wybór działek odbywa się poprzez kliknięcie kursorem w dowolnym miejscu w oknie mapy lub poprzez zadane parametry np. identyfikator działki. Geometria wy- szukanej działki jest pobierana na warstwę tymczasową.
	Narzędzie pozwala na sprawdzenie wysokości nad poziomem morza dowolnego miej- sca wskazanego kursorem myszy na podstawie usługi NMT udostępnionej przez GUGiK. Punkty zostają zapisane na warstwie tymczasowej.
Q	Narzędzie umożliwia szybką lokalizację wielu punktów adresowych zapisanych w pliku csv i zapisanie ich na warstwie tymczasowej – geokodowanie.
Q	Pozwala na wczytanie do QGIS archiwalnej ortofotomapy na podstawie usług dostęp- nej w serwisie www.geoportal.gov.pl.

Tabela 5. Opis funkcjonalności udostępnionych przez firmę EnviroSolutions

W aplikacji QGIS dostępne są jeszcze dwie wtyczki opracowane przez osobę prywatną wykorzystujące usługę NMT udostępnioną przez GUGiK. Wybierając pierwszą ikonkę mamy możliwość sprawdzania wysokości wskazanych punktów, dodanie punktów wraz z obliczoną wysokością i współrzędnymi do warstwy tymczasowej. Druga ikonka przedstawiająca wykres umożliwia wygenerowanie przekroju podłużnego na podstawie wskazanej warstwy.

Opisane powyżej funkcjonalności wykorzystujące usługi udostępnione poprzez Główny Urząd Geodezji i Kartografii zostaną szczegółowo przedstawione w kolejnych ćwiczeniach.

7.1.5. Baza krajowych usług WMS.

W ramach opracowanej wtyczki *Baza krajowych usług WMS* zebrano w jednym miejscu ponad 120 adresów usług WMS udostępnionych przez administracje i podmioty publiczne.

Wybierając z paska narzędzi ikonę pojawia się okno dialogowe, co przedstawia rys. 143, w którym mamy możliwość wyboru usług WMS, co pozwala na szybkie dodanie usługi bez potrzeby kopiowania adresu usługi ze źródeł zewnętrznych.

Q 84	ca WMS						×
1142	ika web						0
- KD	1	Zrádia	Nazara	Cyris			•
t	Oldneny Urs	ed Geodegi i Karlografi Kraj	ona Integracja Ewiderscji Granolw (XEG), Http:/	Krajowa Integracja Ewidencji Grantibe zaviesa dane z Ewidencji Grantibe i Badys	ikin	provideoryc	
2	Gildwhy Lins	ed Geodezji i Kartografi Kraji	owa Integracja Uzbrojenia Telenu (KUT), http://	Krajowa Integracja Ubbrojenia Tesenu (CUT) to usługa skupiajaca pod jednym ad	heix	on URL powat	-
3	George Lins	ed Geoderji i Kartografi Kraj	owa Integracja Miejscowych Plandw Zagorpod	Usinga obejimuje altualnie cinceprovane miejscowe plany capospodarowania :	966	ednoitek sam.	-
4	Glowny Um	id Geodecji i Kartografi Park	twowy Rejeter Cranic - Adverg. https://integrac	Usiuga przeplądania WIVS Krajowa Integracja Numeracji Adresowej umochwiaja	cap	obieranie obra	
Wwsb	wys					Opcje:	
Nr	Narwa	Tytul		Streuzczenie	-	Poblerz warst	boy
٩.,	oureky	Granice elegistics	Granice obrebów ewidorcyjnych pochodepce	t bezy PRG	H	I blad unsellerer	-
5	dzielii	Dúslki ewidencyjne z powist.	Calelli evidencyjne pochodające z servisów po	aristowych		EP56:2180	*
6	geoportal	Duielki - uzupelnienie a UPIS	Daielli - vaupeirierie a derych pochodzegych	a projekto LPG		Pormat:	
7	numery_d	Numery dolatek	Numery działek - uskuga zbiorcza WMS			magebro	
8	budyeki	Budynki	Budynki - usłege zbiorcza WMS			Dedag de ma	ev l

Rysunek 143. Widok okna usługi Baza krajowych usług WMS

W górnej części okna można wyszukać usługę wpisując frazę występującą w adresie usługi. Aby wybrać interesującą usługę należy ją wskazać na liście pojedynczym kliknięciem myszy. Po zatwierdzeniu przyciskiem *Pobierz warstwy*, w dolnej części okna dialogowego pojawią się wszystkie warstwy zapisane w danej usłudze. Takie rozwiązanie umożliwia wczytanie tylko konkretnych warstw z danej usługi, bądź całej usługi w pełnym rozwarstwieniu. Wyboru kilku warstw jednocześnie można zrealizować przytrzymując przycisk **Ctrl** i wskazując kolejno warstwy przeznaczone do pobrania.

Po wyborze warstw i zatwierdzeniu przyciskiem *Dodaj do mapy*, w panelu *Warstwy* pojawią się wybrane pozycje, jak przedstawiono na rys 144.

Rysunek 144. Widok wybranych warstw usługi KIEG

W menu kontekstowym każdej z warstw istnieje możliwość modyfikacji stylizacji i sposobu prezentacji.

7.1.6. Wyszukiwanie działki – wtyczka ULDK

Usługa ULDK (Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych) umożliwiaj lokalizację przestrzenną wskazanej działki na podstawie jej identyfikatora, nazwy obrębu i numeru działki lub na podstawie współrzędnych X,Y dowolnego punktu leżącego w jej wnętrzu.

Wyszukiwanie działki z wykorzystaniem wtyczki *Identyfikacja ULDK* oznaczonej na pasku narzędzi ikoną odbywa się poprzez wskazanie kursorem w dowolnym miejscu wewnątrz działki. Geometria wskazanej działki zostanie pobrana i zapisana na warstwie tymczasowej jak przedstawiono na poniższym rys. 145.

Rysunek 145. Lokalizacja pojedynczych działek z wykorzystaniem usługi ULDK

Chcąc zapisać geometrię zlokalizowanych działek należy warstwę tymczasową zapisać np. w formacie **SHP**.

W ramach przedstawionej wtyczki udostępniono również możliwość lokalizacji działek poprzez podanie identyfikatora działki nawet w przypadku braku numeru obrębu lub wskazując warstwę zawierająca obiekty punktowe (rys. 146).

And a state and a state of the		Wytherearts coares encouncypych
Mentylikacja ULDK •		🔛 Adentyfikacja ULDK 🕈
Weorj informacji na <u>stronie włyczki</u>		Wext informacji na stronic subschi
Wyszkaj		Wysnikej
Pdedynczo Zilety Ziwarskey	1.	Poljedynczo Z listy Z wankny
Weiewidden.		lask to divisal: O
Osinolitative 02	•	Warshva panktowa z projektu
Pourial:		1'm.3 *
Gdrowski (0204		Tylko zamacione obeikty (0)
Gmina:		
Wposr 020404_3		Pola di promisiente
Obrebs.		entral strong with science
		Nazivis warstwy wynikowej
Vie zwin obretu 🛛		04_3 - Disalic ULDK
Numer datald: •		
356		Stat 0
Pelny numar ditalié (spótonales)		An Anti-
829432_2.7.156		1000 C 1000 C 1000
Saving in URDK		04

Rysunek 146. Lokalizacja działek poprzez wtyczkę z wykorzystaniem usługi ULDK

Wtyczka *Identyfikacja ULDK* umożliwia również zlokalizowanie i pobranie geometrii większej liczby działek. Aby to zrobić należy przygotować plik z wykazem działek (*.csv). Po wybraniu z paska narzędzi ikony pojawi się okno pozwalające na określenia sposób wyszukania i wskazania działek ewidencyjnych.

Wyszukiwarka działek ewidencyjnych	
Identyfikacja ULEX Valecej informacji na strone wtyczki	
Wyszulaj	
Pojedynczo Z listy Z warstwy	
Jak to działa? 🛈	
Pik CSV	📄 *wykaz działek.csv — 🚽 🗆 🗙
Kolumna TERYT 🔮 👻	Plik Edycja Format Widok Pomoc
Razva warstwy operative westwe	141212_4.0016.513/7 141212_4.0016.516
Diert •	141212_4.0016.512
Andej	
0%	< >
TERYT Tresc bledu	100% Windows (CRLF) UTF-8

Rysunek 147. Lokalizacja działek z wykorzystaniem listy działek

Po wskazaniu lokalizacji pliku csv z listą działek i uruchomieniu funkcjonalności przyciskiem *Start* w oknie głównym aplikacji QGIS pojawią się wyróżnione kolorem zlokalizowane działki. W panelu *Warstwy* zostanie dodana również warstwa tymczasowa, na której przechowywana jest geometria zlokalizowanych działek wraz z atrybutami.

Rysunek 148. Widok projektu z wybranymi działkami w ramach usługi ULDK

Zlokalizowane działki w celu ich dalszego wykorzystania można zapisać w różnych formatach dostępnym z poziomu aplikacji, co przedstawiono w powyższej części tego rozdziału.

7.1.7. Wyznaczanie wysokości – wtyczka NMT

Kolejnym usprawnieniem w pracy z danymi przestrzennymi udostępnionymi przez GUGiK jest funkcjonalność dostępna poprzez wtyczkę **Oblicz wysokość**. Pozwala ona na uzyskanie dla dowolnego punktu o współrzędnych X, Y informacji o wysokości (H) bezpośrednio z Numerycznego Modelu Terenu (NMT) o siatce (1m x 1m).

Po wybraniu na pasku narzędzi ikony 🕺 i wskazaniu dowolnego punkt automatycznie wstawiony zostanie punkt i wyświetlona etykieta z informacją o wysokości.

Rysunek 149. Widok projektu z zaznaczonymi punktami, dla których pobrano wysokości z NMT

Wskazane punkty zapisywane zostają na warstwie tymczasowej, która wraz z wyborem pierwszego punktu pojawia się w panelu *Warstwy*. Pod wczytanymi warstwami pojawia się również panel *Oblicz wysokość*, w którym możliwy jest podgląd współrzędnych x, y, h. Wy-kaz wszystkich punktów można za pomocą przycisku *Kopiuj* znajdującym się bezpośrednio nad wykazem współrzędnych przenieść do pliku tekstowego, bądź zapisać dane z warstwy tymczasowej w wybranym formacie.

W bardzo podobny sposób działa funkcjonalność zrealizowana przez GIS Support wykorzystująca NMT. Wtyczka dostępna jest z poziomu pasków narzędzi pod ikoną . Podczas wskazywania kolejnych punktów w oknie mapy użytkownik ma bieżący podgląd współrzędnych wyświetlanych w dwóch układach. Jest również możliwość pobrania wysokości do punktów znajdujących się na warstwie punktowej, wgranej do aplikacji QGIS (rys. 150).

Rysunek 150. Wysokości z NMT przypisane dla dowolnie wskazanych punktów na mapie.

7.1.8. Generowanie profilu podłużnego dla wstępnego projektu drogi

Na potrzeby realizacji prac uwzględniających ukształtowanie terenu, usługa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii o nazwie NMT została zaimplementowana w aplikacji QGIS w postaci wtyczki *GUGIK NMT* umożliwiającej np. *generowanie profilu podłużnego terenu*. Wtyczka posiada 3 główne funkcjonalności: możliwość wskazania pojedynczych punktów i ich zapisanie na warstwie tymczasowej, możliwość rozszerzenia warstwy punktowej o kolumnę z wysokością punktów oraz możliwość stworzenia profilu podłużnego wykorzystując narzędzia rysowania. Funkcjonalność dostępna z poziomu paska narzędzi pod ikoną . Po jej wskazaniu po lewej stronie okna pojawia panel z dostępnymi funkcjami.

Wskazując pierwszą ikonę z menu *Generowanie profilu podłużnego* należy wprowadzić, przebieg profilu. Wprowadzając przebieg w panelu usługi następuje automatyczna aktualizacja długości wprowadzanego przebiegu profilu. Po zakończeniu wprowadzania przebiegu, należy określić interwał pomiędzy punktami profilu.

Rysunek 151. Widok okna projektu podczas pracy nad generowaniem profilu podłużnego

Po zatwierdzeniu informacja o punktach profilu wygenerowana zostanie w panelu bocznym, jak przedstawiono poniżej na rys. 152.

Gen	Generowanie profilu podłużnego			Odległość	Wysokość npm
5	Odległość	Wysokość npm	-	Om	30,3
2	20.0	29.5		20,0m	29,5
3	40.0	29.0		40,0m	29
4	60.0	28.8	*	60,0m	28,8
		Inform	acje	80,0m	28,4

Rysunek 152. Widok tabeli z wygenerowanymi punktami profilu i pliku csv z zapisanymi punktami

Wybierając ikonę tabeli znajdująca się nad wykazem jest możliwość zapisania wygenerowanych danych do pliku csv.

Klikając na przycisk z ikoną profilu możemy wyświetlić prosty wykres przedstawiający profil wygenerowany na podstawie punktów pobranych z NMT (rys. 153).

Rysunek 153. Widok profilu

Wybierając ikonę dyskietki możemy zapisać wygenerowany profil w formacie png.

7.2. Bezpośrednie wykorzystanie danych z NMT/NMPT

Poprzez aplikację QGIS istnieje możliwość bezpośredniego wczytania danych numerycznego modelu trenu (NMT) lub numerycznego modelu pokrycia terenu (NMPT) w formacie np. **ASCII XYZ GRID**. Dane te dostępne są do pobrania w serwisie <u>www.geoportal.gov.pl</u>, w sposób przedstawiony jak na rys. 154.

Rysunek 154. Wyszukiwanie i pobieranie danych NMT z serwisu geoportal.gov.pl

Po wskazaniu linku widocznego w informacji o arkuszu pobrane zostaną dane NMT dla tego arkusza. Przed wgraniem danych do aplikacji QGIS należy je rozpakować. Wgranie danych podobnie, jak w przypadku np. pliku GML, odbywa się poprzez przeciągnięcie danych bezpośrednio w okno projektu (rys. 155).

Rysunek 155. Widok Stadionu Narodowego z wykorzystaniem danych NMT.

Dla dodanej warstwy jest możliwość dostosowania stylu prezentacji z poziomu menu kontekstowego warstwy bądź po podwójnym kliknięciu na nazwę warstwy w panelu *Warstwy*.

Zadanie nr 1:

Utwórz projekt QGIS, wczytaj warstwę przewodów elektroenergetycznych i słupów z usługi WMS Krajowa Integracja Uzbrojenia Terenu (KIUT) (Podpowiedź: Wykorzystaj wtyczkę Baza krajowych usług WMS).

Zadanie nr 2:

Podaj wysokość nad poziomem morza środka boiska znajdującego się na działce o identyfikatorze: **186301_1.0207.1758/36**. (*Podpowiedź: Wykorzystaj wtyczki: Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych (ULDK) oraz Oblicz wysokość).*

Zadanie nr 3:

Dorysuj wykorzystując aplikacje QGIS przyłącze kanalizacyjne o średnicy 160 do budynku mieszkalnego na działce o identyfikatorze: **041504_2.0004.403/36**. Przygotuj projekt do wydruku wstawiając strzałkę północy, nazwę projektu. (Podpowiedź: Wykorzystaj wtyczkę Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych (ULDK), utwórz nową warstwę wektorową, edytuj warstwę, wprowadź przewód, skorzystaj z narzędzi Dekoracje z zakładki Widok).

Zadanie nr 4:

W nowym projekcie wczytaj usługę KIEG, Ortofotomapa standardowa oraz warstwę *drogi w budowie* z usługi WMS sieć drogowa OpenStreetMap. Pobierz geometrię działek objętych inwestycją drogową pomiędzy działkami o identyfikatorach **106102_9.0037.277/17** i **106102_9.0037.35/5**. Pobraną geometrię proszę zapisać w pliku w formacie SHP. (*Pod-powiedź: Wykorzystaj wtyczki: Baza krajowych usług WMS, Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych (ULDK), do zapisu geometrii działek wykorzystaj funkcję Zapisz jako z Zakładki Warstwa*).

Zadanie nr 5:

Wskaż budynek domu parafialnego na działce **060212_4.0001.184/3**. (Podpowiedź: Wykorzystaj wtyczki: Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych (ULDK), usługi WMTS Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k).

Zadanie nr 6:

Porównaj powierzchnię geometryczną i ewidencyjną działki o identyfikatorze 141201_1.0001.6509. (Podpowiedź: Wykorzystaj wtyczkę Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych (ULDK), do sprawdzenia powierzchni geometrycznej działki skorzystaj z informacji w tabeli atrybutów zlokalizowanej działki, która znajduje się w menu kontekstowym warstwy pod prawym przyciskiem myszy).

Zadanie nr 7:

Podaj wysokość najwyższego punktu na działce o identyfikatorze 060212_4.0001.3504/2. (Podpowiedź: Wykorzystaj wtyczki Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych (ULDK), Baza krajowych usług WMS(skorzystaj z usługi Cieniowanie w siatce 1m x 1m, Oblicz wysokość).

Zadanie nr 8:

Jaki charakterystyczny obiekt znajduje się na działce 241701_1.?.2515? (Podpowiedź: Wykorzystaj wtyczki: Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych (ULDK), usługi WMTS Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k).

Zadanie nr 9:

Proszę wygenerować profil podłużny o interwale 50 m biegnący osią ulicy po działkach: 246401_1.0282.100/1, 246401_1.0282.99/2, 246401_1.0280.72/2, Proszę podać wysokość najniższą i najwyższą. (Podpowiedź: Wykorzystaj wtyczki: Usługa Lokalizacji Działek Katastralnych (ULDK), NMT).

Zadanie nr 10:

Pobierz dane NMT z 2018 r. w formacie ASCII XYZ GRID w układzie 1992 dla arkusza N34-139-A-c-1-2. Wczytaj dane w aplikacji QGIS. Przypisz wizualizację kolorystyczną dla 6 klas. Zapisz wygenerowany obraz w obszarze działki o identyfikatorze 146507_8.0101.12/2 w postaci pliku geotif. (Podpowiedź: Pobierz dane z serwisu geoportal.gov.pl, wykorzystaj wtyczkę ULDK).

8. Literatura

- 1. Izdebski W. "Koncepcja standaryzacji usług lokalizacji przestrzennej adresów i działek katastralnych" Magazyn GEODETA luty 2014 s. 14-18.
- 2. Izdebski, W.; "WMS usługa z przyszłością", Magazyn GEODETA grudzień 2008
- 3. Materiały Zespołu ds. Krajowej Infrastruktury Danych Przestrzennych, październik 2007 http://izdebski.edu.pl/kategorie/Publikacje/specyfikacja-wmswfs-1.pdf
- Bielecka E., Izdebski W. 2014. "Od danych do informacji teoretyczne i praktyczne aspekty funkcjonowania mapy zasadniczej" Roczniki Geomatyki 2014, Wydawnictwo "Wieś Jutra" Sp. z o. o., Tom XII, Zeszyt 2 (64) s. 175-184
- 5. Izdebski W., 2017a, Analysis of the cadastral data published in the Polish Spatial Data Infrastructure, Geodesy and Cartography, 66, 2, s. 227-240.
- Izdebski W. 2017b, Analiza możliwości zwiększenia dostępności usług sieciowych WMS dotyczących danych ewidencji gruntów i budynków, Roczniki Geomatyki, 15, 4(79), s. 365-374.
- Izdebski W., Malinowski Z., 2017, Co daje integracja usług? Geodeta. Magazyn Geoinformacyjny, 11, s. 18-23.
- Izdebski, W. (2018). Dobre Praktyki udziału gmin i powiatów w tworzeniu infrastruktury danych przestrzennych w Polsce. Wyd. III rozszerzone, ISBN 978-83-943086-3-6, Warszawa: Geo-System Sp. z o.o.
- 9. Izdebski W. Infrastruktura Danych Przestrzennych w Polsce, Warszawa 2020, GeoSystem Sp. z o.o., ISBN 978-83-943086-4-3.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

Główny Urząd Geodezji i Kartografii ul. Wspólna 2, 00-926 Warszawa www.gugik.gov.pl

ISBN 978-83-254-2583-8